

Zeszyt metodologiczny
Badanie kondycji gospodarstw domowych (postaw konsumenckich)

Methodological report
Households condition survey (consumer attitudes)

Zeszyt metodologiczny

Badanie kondycji gospodarstw domowych (postaw konsumenckich)

Methodological report

Households condition survey (consumer attitudes)

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź Lodz 2021

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Łodzi. Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankietowych
Statistical Office in Łódź. Centre for Living Conditions and Survey Research

Pod kierunkiem

Supervised by

dr Piotr Ryszard Cmela

Zespół autorski

Editorial team

Joanna Drop, Rafał Kupis, Anetta Nowak, Iwona Ulanowska, Jolanta Włodarczyk

Współpraca

Cooperation

Tomasz Piasecki – Urząd Statystyczny w Łodzi (w zakresie tematu „Uogólnianie wyników badania”)
Karolina Warno – Główny Urząd Statystyczny, Departament Programowania i Koordynacji Badań
(w zakresie tematu „Losowanie próby do badania”)

Prace redakcyjne

Editorial work

Iwona Ulanowska, Rafał Kupis

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Paweł Armatys

Zeszyt metodologiczny zaopiniowany przez Komisję Metodologiczną Głównego Urzędu Statystycznego

Methodological report approved by the Methodological Committee of the Statistics Poland

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<http://stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Metadane

Tytuł zeszytu metodologicznego	Zeszyt metodologiczny Badanie kondycji gospodarstw domowych (postaw konsumenckich)
Autor	Urząd Statystyczny w Łodzi
Zakres podmiotowy badania/obszaru	Jednostką obserwacji w badaniu kondycji gospodarstw domowych jest gospodarstwo domowe.
Zakres przedmiotowy badania/obszaru	Przedmiotem badania są postawy (zachowania) konsumentów na podstawie opinii respondentów.
Metoda badania/obszaru	Badanie kondycji gospodarstw domowych ma charakter dobrowolny i prowadzone jest metodą reprezentacyjną. Dobór próby – schemat losowania warstwowego. Wielkość próby miesięcznej wynosi 2700 mieszkań. Wybór respondentów – osoba, która ukończyła 16 lat i jako ostatnia spośród członków gospodarstwa domowego obchodziła urodziny.
Narzędzia zbierania danych/źródła danych	Rodzaj narzędzia – formularz elektroniczny (KGD). Procedura zbierania danych – metoda zbierania informacji od respondentów w wywiadzie bezpośrednim prowadzonym przez ankietera z użyciem formularza elektronicznego przy wykorzystaniu terminali mobilnych lub tabletów (CAPI) oraz metoda zbierania informacji od respondentów w wywiadzie telefonicznym wspomaganym komputerowo prowadzonym przez teleankietera z użyciem formularza elektronicznego (CATI).
Prezentacja rezultatów badania/obszaru	Publikacje: https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/koniunktura/
Wykorzystywane klasyfikacje	Klasyfikacja Zawodów i Specjalności: https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/kzs/kzs_pp.htm
Data opracowania zeszytu metodologicznego	Luty 2021

Metadata

Title of the methodological report	Methodological report Households condition survey (consumer attitudes)
Authors	Statistical Office in Łódź
Scope of the survey/area by subject	The unit of observation in the survey of the condition of households is the household.
Objective scope of the survey/area	The subject of the study are the attitudes (behavior) of consumers based on opinions of surveyed respondents.
The method of survey/survey area	<p>The households condition survey is voluntary and is conducted using a representative method.</p> <p>Selection of the sample – stratified sampling scheme. The monthly sample size is 2,700 apartments.</p> <p>Selection of respondents – a person over the age of 16 and the last household member to have had a birthday.</p>
Data collection tools/data sources	<p>Tools of data collection – electronic form (KGD).</p> <p>Data collection procedure – a method of collecting information from respondents in a face-to-face interview conducted by the interviewer using an electronic form using mobile terminals or tablets (CAPI) and a method of collecting information from respondents in a computer-assisted telephone interview conducted by a tele interviewer using an electronic form (CATI).</p>
Presentation of survey/area results	<p>Publications:</p> <p>https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/koniunktura/</p>
Classifications used	<p>Classification of Occupations and Specialties:</p> <p>https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/kzs/kzs_pp.htm</p>
Date of methodological report	February 2021

Spis treści

Contents

Metadane	3
Metadata	4
Spis treści	5
Contents	5
Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty	6
Symbols and major abbreviations	6
Wstęp	7
Introduction	8
1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania	9
Subjective and objective scope of the survey	9
1.1. Zakres podmiotowy badania	9
1.2. Zakres przedmiotowy badania	9
2. Metoda badania	10
Survey method	10
2.1. Opis metody badania	10
2.2. Losowanie próby do badania	10
2.3. Uogólnianie wyników badania (estymacja)	14
3. Narzędzia zbierania danych/źródła danych	16
Data collection tools/ data sources	16
4. Zmienne występujące w badaniu	17
Variables present in the survey.....	17
5. Organizacja i zarządzanie realizacją badania	24
Organization and management of the survey	24
6. Sposób prezentacji wyników badania	26
Presentation of the survey results	26
7. Ocena jakości badania	27
Assessment of the survey quality	27
Bibliografia	28
Bibliography.....	28
Załączniki	29
Annexes	29
Załącznik 1. Formularz statystyczny KGD – Kondycja gospodarstw domowych (postawy konsumentów) wraz z kartami odpowiedzi	29
Annex 1. Form KGD – The condition of households (consumer attitudes) with answer cards	29
Załącznik 2. Lista zmiennych występujących w badaniu kondycji gospodarstw domowych	35
Annex 2. List of variables in the households condition survey.....	35
Załącznik 3. Klasyfikacja zawodów i specjalności stosowana w badaniu kondycji gospodarstw domowych	38
Annex 3. Classification of occupations and specialties used in the survey of households condition	38

Objaśnienia znaków umownych i ważniejsze skróty

Symbols and major abbreviations

- BAEL – Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności
- CAPI – (ang. Computer Assisted Personal Interviewing) Wywiad bezpośredni prowadzony przez ankietera terenowego z użyciem interaktywnej aplikacji formularzowej na urządzeniu przenośnym
- CATI – (ang. Computer Assisted Telephone Interviewing) Wywiad telefoniczny prowadzony przez ankietera telefonicznego przy wykorzystaniu specjalistycznego oprogramowania komputerowego
- CORstat – Aplikacja zarządcza w badaniach ankietowych
- GUS – Główny Urząd Statystyczny
- jps – jednostka losowania pierwszego stopnia
- KGD – Kondycja Gospodarstw Domowych
- KZiS – Klasyfikacja Zawodów i Specjalności
- PAPI – (ang. Paper and Pencil Interviewing) Wywiad bezpośredni z wykorzystaniem formularzy papierowych
- SPDS – System Pozyskiwania, Przetwarzania i Integracji Danych Statystycznych

Wstęp

Celem badania kondycji gospodarstw domowych (KGD) jest poznanie postaw (zachowań) konsumentów i uzyskanie wskaźników przedstawiających ich zmiany w czasie. Diagnostyczne i prognostyczne wskaźniki stwarzają możliwości prowadzenia analiz strukturalnych oraz analiz trendów konsumpcji. Wyniki badania są wykorzystywane w procesie makroekonomicznych decyzji dotyczących zjawisk gospodarczych i społecznych, do opracowania prognoz ekonomicznych, w tym dotyczących inflacji.

Badanie kondycji gospodarstw domowych dostarcza informacji o postawach (zachowaniach) konsumentów, na podstawie opinii respondentów dotyczących następujących zagadnień: zmian ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju i sytuacji finansowej gospodarstw domowych, zdolności do oszczędzania oraz zamierzeń odnośnie zakupu dóbr trwałego użytku i wydatków związanych z mieszkaniem.

Informacje uzyskane z badania wykorzystywane są do oceny bieżącej sytuacji na rynku i oczekiwań konsumenckich (optymizm, pesymizm), analizowania trendów oraz formułowania krótkookresowych prognoz gospodarczych dotyczących spożycia indywidualnego.

Publikacja składa się z siedmiu rozdziałów. W pierwszym rozdziale przedstawiono zakres przedmiotowy i podmiotowy badania. Druga część prezentuje metodę badania. Narzędzia zbierania danych zostały omówione w rozdziale trzecim. W części czwartej zeszytu przedstawiono charakterystykę głównych zmiennych, wskaźniki oraz definicje kluczowych pojęć stosowanych w badaniu. W części piątej zeszytu zaprezentowano organizację i przebieg badania, natomiast omówienie sposobów prezentacji danych i form udostępniania wyników badania zaprezentowano w części szóstej. Ostatni rozdział poświęcony jest ocenie jakości badania i wiarygodności uzyskanych wyników.

W aneksie zamieszczono wzór formularza wraz z kartami odpowiedzi, listę zmiennych wraz z symbolami oraz aktualnie stosowaną klasyfikację zawodów i specjalności.

Realizacja badania kondycji gospodarstw domowych w ramach badań polskiej statystyki publicznej zainicjowana została w kwietniu 1997 r. Podstawą prawną był Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 12 marca 1997 r., opublikowany w Dzienniku Urzędowym GUS nr 3 21 marca 1997 r.

Do października 2003 r. badanie prowadzone było w cyklu kwartalnym (w pierwszym miesiącu kwartału). Począwszy od stycznia 2004 r. badanie realizowane jest w cyklu miesięcznym. Do końca 2017 r. jednostką autorską dla badania w GUS był departament Badań Społecznych. Od 2018 r. zadania jednostki autorskiej przejął Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankietowych w Urzędzie Statystycznym w Łodzi.

Podstawę prawną prowadzenia badania kondycji gospodarstw domowych stanowią: ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 443, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej, ustalające program badań na dany rok.

Introduction

The purpose of the households condition survey is to know the attitudes (behavior) of consumers and obtain their indicators showing changes over time. Diagnostic and prognostic indicators create the possibility of conducting structural analyzes and analyzes of consumption trends. The results of the study are used in the process of macroeconomic decisions regarding economic and social phenomena, to develop economic forecasts, including inflation.

The households condition survey provides information on consumer attitudes (behaviors) based on the opinions of respondents on the following issues: changes in the general economic situation in the country and the financial situation of households, the ability to save as well as intentions to purchase durable goods and expenses related to apartment.

The information obtained from the survey is used to assess the current market situation and consumer expectations (optimism, pessimism), analyze trends and formulate short-term economic forecasts for individual consumption.

The publication consists of seven chapters. The first chapter presents the objective and subjective scope of the study. The second part presents the type and method of the survey. Data collection tools are discussed in chapter three. The fourth part of the notebook presents the characteristics of the main variables, indicators and definitions of key terms used in the study. The fifth part of the notebook presents the organization and course of the survey, while the methods of data presentation and forms of sharing the survey results are presented in the sixth part. The last chapter is devoted to assessing the quality of the study and the reliability of the results obtained.

The appendix contains a model form with answer cards, a list of variables with symbols, and the currently used classification of occupations and specialties.

The implementation of the household condition survey as part of the Polish official statistics surveys was initiated in April 1997. The legal basis was the Communication of the President of Statistics Poland of March 12, 1997, published in the Official Journal of the Statistics Poland No. 3 on March 21, 1997.

Until October 2003, the survey was conducted on a quarterly basis (in the first month of a quarter). Starting from January 2004, the survey is carried out on a monthly basis. Until the end of 2017, the author's unit at the Statistics Poland was the Social Surveys Department. From 2018, the tasks of the author's unit were taken over by the Centre for Living Conditions and Survey Research at the Statistical Office in Łódź.

The legal basis for conducting a households condition survey are: the Act of 29 June 1995 on public statistics (Journal of Laws of 2020, item 443, as amended) and the regulation of the Council of Ministers on the program of statistical surveys of public statistics , establishing the research program for a given year.

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania

Subjective and objective scope of the survey

1.1. Zakres podmiotowy badania

Jednostką obserwacji w badaniu kondycji gospodarstw domowych jest gospodarstwo domowe jedno lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe – jest to zespół osób spokrewnionych ze sobą lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się (gospodarstwo domowe wieloosobowe) lub osoba utrzymująca się samodzielnie bez względu na to, czy mieszka sama czy też z innymi osobami (gospodarstwa domowe jednoosobowe).

Członkowie rodziny mieszkający wspólnie, ale utrzymujący się oddzielnie, tworzą odrębne gospodarstwa domowe.

Wielkość gospodarstwa domowego jest określana liczbą osób wchodzących w jego skład.

Ze składu gospodarstwa domowego wybierany jest respondent do badania. Respondentem zostaje osoba, która ukończyła 16 lat (najpóźniej w dniu odniesienia, wskazanym dla poszczególnych miesięcy badania) oraz jako ostatnia w gospodarstwie domowym obchodziła urodziny.

1.2. Zakres przedmiotowy badania

Przedmiotem badania są postawy i zachowania konsumentów na podstawie opinii respondentów.

Pytania w formularzu dotyczą m.in.:

- sytuacji finansowej gospodarstwa domowego,
- ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju,
- zdolności gospodarstw do oszczędzania,
- zamierzeń odnośnie zakupów dóbr trwałego użytku.

2. Metoda badania

Survey method

2.1. Opis metody badania

Badanie Kondycji gospodarstw domowych ma charakter dobrowolny i prowadzone jest metodą reprezentacyjną, która daje możliwość uogólnienia wyników uzyskanych na podstawie badania wylosowanej próby na populację generalną. Badanie prowadzone jest w cyklu miesięcznym z rotacją kwartalną połowy liczby wylosowanych mieszkań. Oznacza to, że każde wylosowane mieszkanie bierze udział w badaniu dwa razy, w odstępie trzech miesięcy np. w styczniu i w kwietniu.

Opis mieszkań, skład gospodarstwa domowego oraz cech demograficznych jego członków dotyczy zawsze stanu w ostatnim dniu tygodnia (niedzieli) poprzedzającego tydzień prowadzenia wywiadów, natomiast opis aktywności ekonomicznej respondenta dotyczy zawsze pełnego tygodnia (od poniedziałku do niedzieli) poprzedzającego przyjęty okres przeprowadzenia wywiadów.

2.2. Losowanie próby do badania

Operat losowania

W celu wylosowania próby stosuje się schemat losowania warstwowego, dwustopniowego z różnymi prawdopodobieństwami wyboru na pierwszym stopniu. Jednostkami losowania pierwszego stopnia są rejony statystyczne lub zespoły rejonów liczące, w zależności od wielkości miejscowości, od około 200 mieszkań na obszarach wiejskich do około 550 mieszkań w Warszawie. Na drugim stopniu losowane są mieszkania. Każdego miesiąca w danej jednostce pierwszego stopnia (jps) w badaniu biorą udział cztery mieszkania – dwa po raz pierwszy i dwa po raz drugi.

Jako operat losowania pierwszego stopnia wykorzystuje się wykazy rejonów statystycznych opracowany dla potrzeb Narodowego Spisu Powszechnego, aktualizowany co roku o zmiany wynikające z podziału administracyjnego kraju, z nowego budownictwa oraz z ubytków w starym budownictwie. Dla każdego rejonu zapisuje się w operacie informacje dotyczące cech adresowych oraz dane o liczbie mieszkań.

W celu wykorzystania powyższego zbioru, jako operatu losowania próby do badania kondycji gospodarstw domowych, rejony statystyczne liczące mniej niż zakładana minimalna liczba mieszkań dla danej wielkości miejscowości, połączone zostały z sąsiednimi, tj. z rejonami leżącymi najbliżej w obrębie tej samej gminy. Odległości między rejonami były szacowane na podstawie odległości między środkami rejonów wyliczonymi na podstawie współrzędnych geograficznych. Utworzony w ten sposób operat liczy ponad 29 tys. jps.

Jednostki losowania pierwszego stopnia są powarstwowane według podregionów, oraz klas wielkości miejscowości. W przypadku miast warstwami są zespoły miast określonej klasy, pojedyncze miasta, a nawet pojedyncze dzielnice. Łącznie do 2019 roku, utworzono 191 warstw, w tym 58 wiejskich. Począwszy od 2019 (losowanie na 2020-2021) zwiększono liczbę warstw do 206, w tym 66 wiejskich.

Losowanie jps

Przy wyborze schematu losowania próby do badania przyjęto założenie, że wylosowana próba powinna być w przybliżeniu próbą automatycznie wyważoną. Oznacza to, że każde gospodarstwo domowe powinno mieć jednakowe (w przybliżeniu) prawdopodobieństwo wyboru. Niewielkim odstępstwem od tej reguły było wprowadzone w 2019 roku zwiększenie ok. 1,2 razy alokacji w warstwach obejmujących obszary, których mieszkańcy oceniani są jako bardziej zamożni na podstawie informacji ze źródeł administracyjnych (dotyczących podatku dochodowego). Modyfikacja ta stosowana jest spójnie w badaniach Kondycji Gospodarstw Domowych oraz Budżetów Gospodarstw Domowych (dla których ma miejsce integracja próby pierwszego stopnia – wywiad jest realizowany na osobnych próbach mieszkań w tych samych jps). Służy ona poprawie reprezentacji w próbie gospodarstw domowych należących do górnego krańca rozkładu dochodów, której uzyskanie jest trudne ze względu na niższe stopy odpowiedzi wśród gospodarstw domowych o wyższym statusie materialnym. Nadreprezentacja stosowana na etapie

losowania jest oczywiście kompensowana podczas uogólniania poprzez uwzględnienie prawdopodobieństwa wylosowania do próby przy naliczaniu wag uogólniających.

W związku z powyższym w odniesieniu do losowania pierwszego stopnia przyjęto, że:

- lokalizacja próby 675 jps między warstwy będzie proporcjonalna do liczby mieszkań w warstwie,
- jednostki pierwszego stopnia losowane są z prawdopodobieństwami wyboru proporcjonalnymi do liczby mieszkań w jps.

Jednostki pierwszego stopnia losowane są oddzielnie w każdej warstwie. Stosowana jest procedura Hartleya Rao (dobór systematyczny z prawdopodobieństwami wyboru proporcjonalnymi do wielkości jednostki, po uprzednim, losowym uporządkowaniu jednostek). Do próby losuje się 675 jps.

Losowanie mieszkań

W każdym wylosowanym jps przeprowadzone jest losowanie mieszkań. Przy losowaniu mieszkań przyjęto następujące założenia:

- w badaniu stosuje się model rotacji $\frac{1}{2}$ wylosowanych mieszkań w kolejnych kwartałach,
- dla każdego roku losuje się 24 mieszkania (po 2 mieszkania biorące udział w badaniu po raz pierwszy),
- w wylosowanym mieszkaniu badanie przeprowadzone jest dwa razy w odstępie 3 miesięcy,
- w badaniu kondycji gospodarstw domowych nie losuje się rezerwowej próby mieszkań.

Przy losowaniu mieszkań stosuje się schemat losowania prostego bez zwracania.

W wylosowanych mieszkaniach do próby badania kondycji gospodarstw domowych wchodzi wszystkie gospodarstwa domowe.

Dla wszystkich gospodarstw domowych w mieszkaniu należy ustalić skład osobowy, zebrać podstawowe informacje na temat osób je tworzących oraz wyznaczyć respondenta nr 1 i nr 2. Odpowiedzi na pytania o skład gospodarstwa domowego może udzielić dowolny członek gospodarstwa domowego.

Jeżeli mieszkanie zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, wówczas jako pierwsze gospodarstwo domowe należy uznać gospodarstwo domowe, które wyrazi zgodę na udział w badaniu. W przypadku, gdy wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkujące wylosowane mieszkanie wyrażą zgodę na udział w badaniu, wówczas numer „1” otrzymuje gospodarstwo, w którego skład wchodzi właściciel mieszkania (domu) lub główny najemca mieszkania.

Podczas pierwszego wywiadu, po sporządzeniu wykazu wszystkich członków gospodarstwa domowego aplikacja elektroniczna uwzględniając kryteria doboru automatycznie dokona wskazania respondentów spośród członków gospodarstwa domowego.

Respondentem 1 (R1) zostaje osoba:

- w wieku 16 lat i więcej,
- jako ostatnia w gospodarstwie domowym obchodziła urodziny.

Respondentem 2 (R2) zostaje osoba:

- w wieku 16 lat i więcej,
- jako przedostatnia w gospodarstwie domowym obchodziła urodziny.

Jeżeli dwie osoby obchodziły urodziny tego samego dnia, to:

- respondentem 1 – zostaje osoba, która jako pierwsza została wpisana w składzie osobowym gospodarstwa domowego,
- respondentem 2 – zostaje osoba, która jako druga została wpisana w składzie osobowym gospodarstwa domowego.

W pierwszej kolejności należy podjąć próbę przeprowadzenia wywiadu z respondentem nr 1, a gdy jest to niemożliwe - z respondentem nr 2.

Zasadę wyboru respondenta do przeprowadzenia indywidualnego wywiadu przedstawia przykład.

Przykład 1:

W skład gospodarstwa domowego w pierwszym badaniu przeprowadzanym w kwietniu 2020 r. wchodziły cztery osoby:

Lp.	Imię	Data urodzenia	
1.	Jan	13.03. 1970	– respondent 2
2.	Maria	13.03. 1971	
3.	Piotr	23.03. 1995	– respondent 1
4.	Zofia	04.04. 2005	– nie ukończyła 16 lat

Na dzień 5.04.2020 r. (dzień odniesienia) 16 lat ukończyły osoby nr: 1, 2 i 3.

Jako ostatnia urodziny obchodziła osoba nr 3 i ona zostaje respondentem nr 1. Jako przedostatnie urodziny obchodzili osoby 1 i 2 urodzone w tym samym dniu. Pierwszy w składzie osobowym wymieniony jest Jan i on zostaje respondentem nr 2.

W czasie drugiego wywiadu respondentem jest ta sama osoba, która odpowiadała na pytania kwestionariusza podczas pierwszej wizyty ankietera.

Jeżeli w pierwszym badaniu udział wziął respondent nr 2, to w drugim badaniu bierze udział również respondent nr 2 niezależnie od tego, że respondent nr 1 wyraża chęć udziału w drugim badaniu.

Jeżeli respondent, który brał udział w pierwszym badaniu, nie bierze udziału w drugim badaniu (niezależnie od przyczyny), ale nadal pozostaje członkiem tego samego gospodarstwa domowego, wywiad z respondentem w tym gospodarstwie domowym zostaje nieprzeprowadzony (niezależnie od tego, że drugi wyznaczony respondent może i wyraża chęć udziału w badaniu).

Jeżeli w pierwszym badaniu respondenci nr 1 i nr 2 byli wyznaczeni, ale wywiady z nimi były nieprzeprowadzone, to w czasie drugiego badania należy w pierwszej kolejności podjąć próbę przeprowadzenia wywiadu z respondentem nr 1, a gdy jest to niemożliwe z respondentem nr 2.

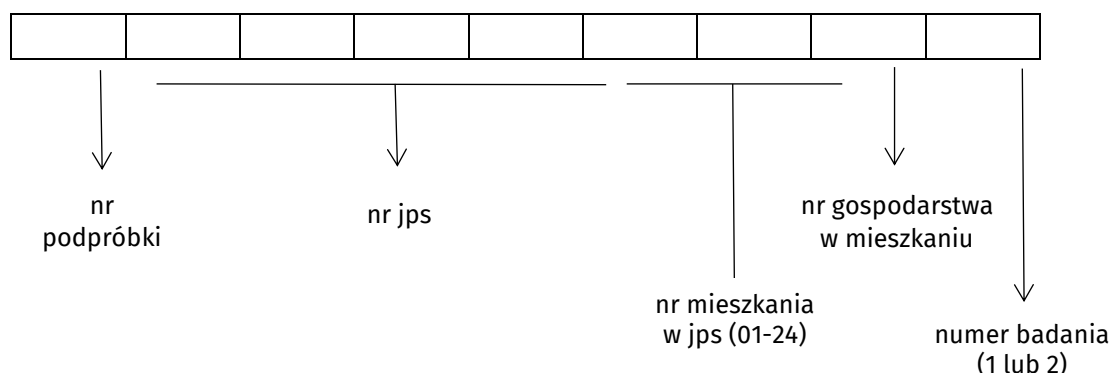
Nowego respondenta wybiera się w przypadku, gdy:

- respondent z pierwszego badania nie jest już członkiem danego gospodarstwa domowego,
- pod tym samym adresem mieszka już inne gospodarstwo domowe,
- w pierwszym badaniu nie przeprowadzono wywiadu w gospodarstwie domowym.

Jeżeli podczas drugiego wywiadu nie udało się nawiązać kontaktu z gospodarstwem, dane dotyczące składu gospodarstw domowego, pozostają takie same jak wprowadzono podczas pierwszego wywiadu.

Identyfikator gospodarstwa domowego

Każde gospodarstwo objęte badaniem otrzymuje unikatowy numer gospodarstwa domowego. Numer ten składa się z 9 pól i ma następującą strukturę:

Numer próbki: w badaniu KGD nr próbki jest zmienny. Jest to ostatnia cyfra roku, w którym próba jest losowana, np. próba losowana w 2019 roku dla lat 2020-2021 ma nr próbki „9”.

Numer jps: czteroznakowy symbol określający jednostkę pierwszego stopnia, z której losowane są mieszkania.

Wykaz wylosowanych mieszkań to kartoteka, w której zawarte są m. in. wszystkie dane adresowe (jps, województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, nr domu, nr mieszkania) mieszkań biorących udział w badaniu KGD w poszczególnych latach. Wykaz ten dostępny jest w aplikacji CORstat oraz aplikacji SPDS dla tego badania.

Numer mieszkania w jps: na każdy rok w obrębie jednej jps losowane są 24 mieszkania. Biorą one udział w badaniu dwa razy, w odstępie 3 miesięcy wg schematu:

Schemat przyporządkowania numerów mieszkań do kolejnych miesięcy roku

Miesiąc	Nr mieszkań badanych po raz I	Nr mieszkań badanych po raz II
01	01 02	19 20
02	03 04	21 22
03	05 06	23 24
04	07 08	01 02
05	09 10	03 04
06	11 12	05 06
07	13 14	07 08
08	15 16	09 10
09	17 18	11 12
10	19 20	13 14
11	21 22	15 16
12	23 24	17 18

z wykazu mieszkań z roku poprzedniego →

↓
wezmą udział w badaniu po raz II w roku następnym

Mieszkania nr 19-24 badane są po raz pierwszy w IV kw. br. i po raz drugi będą badane w I kw. roku następnego.

Numer próbki, numer jps i numer mieszkania w jps, tworzą unikatowy **identyfikator mieszkania** biorącego udział w badaniu KGD.

Numer gospodarstwa w mieszkaniu: w jednym mieszkaniu zamieszkiwać może więcej niż jedno gospodarstwo domowe. Każde gospodarstwo ma nadany swój numer (1, 2, 3 itd.).

Numer próbki, numer jps, numer mieszkania w jps i numer gospodarstwa w mieszkaniu, tworzą unikatowy **identyfikator gospodarstwa domowego** – niezmienny w pierwszym i drugim badaniu.

Numer badania: informacja dodana do identyfikatora gospodarstwa domowego; pozwala odczytać, czy badanie w danym gospodarstwie domowym prowadzone jest po raz pierwszy (dziewiąta cyfra = 1) czy po raz drugi (dziewiąta cyfra = 2).

2.3. Uogólnianie wyników badania (estymacja)

W badaniach reprezentacyjnych badana jest tylko niewielka część populacji, a informacje uzyskane od gospodarstw domowych i osób uogólnia się na całą populację. Narzędziem uogólnienia wyników są wagi uogólniające, których zastosowanie pozwala wyznaczać szacunki odnoszące się do całej populacji a nie tylko zbadanej próby (tj. dokonać estymacji).

Punktem wyjścia do utworzenia ostatecznych wag uogólniających są wagi pierwotne z losowania będące odwrotnością prawdopodobieństwa wylosowania konkretnego mieszkania do próby, przypisane do losowanego mieszkania i mające identyczne wartości dla wszystkich mieszkań w danej warstwie losowania. Wagi pierwotne korygowane są ze względu na prawdopodobieństwo odpowiedzi (realizacji wywiadu) w poszczególnych częściach populacji. Ponadto na podstawie wag dotyczących mieszkań (jednostek losowania drugiego stopnia), odnoszonych również do gospodarstw domowych (badane są wszystkie gospodarstwa zamieszkujące w mieszkaniu) wyznaczane są wagi indywidualne dotyczące osób (będących właściwymi jednostkami statystycznymi badania), uwzględniając fakt, że w każdym gospodarstwie wywiad jest przeprowadzany tylko z jedną osobą. W ostatnim etapie wykonywana jest kalibracja wag indywidualnych ze względu na strukturę demograficzną populacji.

Poniżej przedstawiono proces wyznaczania ostatecznych wag uogólniających w sposób bardziej formalny, z uwzględnieniem poszczególnych etapów. W opisie zastosowano nazewnictwo (numerację) wag pośrednich oraz wagi ostatecznej wykorzystywane w systemie informatycznym badania .

Waga1 dotyczy mieszkania i jest wagą pierwotną z losowania, odpowiadająca odwrotności prawdopodobieństwa wylosowania mieszkania do próby. Wagi pierwotne są wyznaczane przez Departament Programowania i Koordynacji na etapie losowania próby. Zastosowany dwustopniowy schemat losowania mieszkań zapewnia takie samo prawdopodobieństwo wylosowania do próby poszczególnych mieszkań wewnątrz warstwy (niezależnie od wielkości jps, do którego należy mieszkanie), dlatego **waga1** ma identyczną wartość dla wszystkich mieszkań należących do tej samej warstwy losowania.

Współczynnik korekty w warstwie h (**w_kor_h**) ze względu na braki odpowiedzi wyliczany jest zgodnie z formułą:

$$w_{kor_h} = \frac{\sum_{i \in R_h} waga1_i}{\sum_{i \in R_h} waga1_i + \sum_{i \in NR_h} waga1_i}$$

gdzie:

R_h – zbiór gospodarstw domowych, dla których skutecznie zrealizowano wywiad¹ w warstwie (podzbiórze populacji) h ,

NR_h – zbiór gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach zamieszkałych, z którymi nie udało się skutecznie przeprowadzić wywiadu² w warstwie (podzbiórze populacji) h .

Podzbiory populacji, w których odrębnie wyliczane są współczynniki korekty, stanowią klasy miejscowości – występuje 6 tak zdefiniowanych podzbiorów (warstw). Odpowiedni współczynnik korekty stosowany jest dla wszystkich wywiadów należących do danego podzbioru.

Wstępna (niekalibrowana) waga uogólniająca **waga2**, przypisywana wywiadam indywidualnym, wyliczana jest na podstawie wag pierwotnych, z wykorzystaniem obliczonego współczynnika korekty oraz informacji o liczbie osób w wieku 16 lat i więcej w gospodarstwie domowym, zgodnie z formułą:

$$waga2_i = waga1_i \cdot w_{kor_i} \cdot d1p6_i$$

gdzie:

$waga1_i$ – waga pierwotna dla mieszkania, w którym zrealizowano wywiad indywidualny i ,

w_{kor_i} – współczynnik korekty dla klasy miejscowości, której dotyczy wywiad i ,

$d1p6_i$ – liczba osób w wieku 16 lat i więcej w gospodarstwie domowym, którego dotyczy wywiad i .

¹ kod realizacji wywiadu (zmienna D2P5) „GD1”

² kody realizacji wywiadu (zmienna D2P5): „03M”, „04M”, „05M”, „06M”, „07M”, „08M”, „09M”, „11M”, „01G”, „10G”

Korekta liczbą osób w gospodarstwie wynika z faktu, że w każdym gospodarstwie domowym wywiad przeprowadzany jest tylko z jednym respondentem spośród wszystkich członków gospodarstwa w wieku 16 lat i więcej.

Wstępne wagi dla wywiadów indywidualnych są kalibrowane tak, by odtwarzały strukturę demograficzną populacji zgodną z wynikami Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności BAEL (które również jest kalibrowane ze względu na strukturę demograficzną). Kalibracja ma formę poststratyfikacji. W jej efekcie uzyskiwane są ostateczne wagi uogólniające (**waga3**).

Warstwy poststratyfikacyjne (kalibracyjne) zostały zdefiniowane uwzględniając podział populacji według płci (d3p6: 1 – mężczyzna, 2 – kobieta), grupy wiekowej (symbole od 1 do 12, zgodnie z zamieszczonym wykazem kategorii) oraz miejsca zamieszkania (uogólniony podział klasy miejscowości zamieszkania – miasto (symbole 1-5) oraz wieś (symbol 6)).

Przedziały wiekowe	Kategorie wieku
16 - 17 lat	1
18 - 19	2
20 - 24	3
25 - 29	4
30 - 34	5
35 - 39	6
40 - 44	7
45 - 49	8
50 - 54	9
55 - 59	10
60 - 64	11
65 lat i więcej	12

Współczynnik kalibracyjny w warstwie k (**w_kal_k**) wyliczany jest jako iloraz liczebności warstwy na podstawie BAEL do uogólnienia liczebności warstwy uzyskanego przy użyciu wag wstępnych (**waga2**), tj. przy użyciu formuły:

$$w_kal_k = \frac{N_k}{\sum_{i \in R_k} waga2_i}$$

gdzie:

N_k – liczba ludności w warstwie kalibracyjnej k według BAEL za dany kwartał,

R_k – zbiór wywiadów indywidualnych zrealizowanych w badaniu dotyczących osób odpowiadających definicji warstwy kalibracyjnej k .

W przypadku pierwszej grupy wiekowej (16-17 lat), której definicja nie pokrywa się z BAEL (15-17 lat), liczebność N_k poddawana jest odpowiedniej korekcie.

Ostateczna waga uogólniająca w badaniu KGD (**waga3**), przy użyciu której opracowywane są tablice wynikowe, uzyskiwana jest przez kalibrację wagi wstępnej (**waga2**) zgodnie z formułą:

$$waga3_i = waga2_i \cdot w_kal_i$$

gdzie

w_kal_i – współczynnik kalibracyjny dla warstwy kalibracyjnej, do której należy respondent udzielający wywiadu i .

3. Narzędzia zbierania danych/źródła danych Data collection tools/data sources

Kwestionariusz w badaniu

W badaniu Kondycji gospodarstw domowych obowiązuje jeden kwestionariusz, przygotowany w formie aplikacji elektronicznej na urządzenie mobilne lub aplikację CATI. W wyjątkowych okolicznościach dopuszczone jest przeprowadzenie wywiadu przy użyciu kwestionariusza papierowego (np. na prośbę respondenta, kiedy wystąpi problem techniczny).

Dział pierwszy kwestionariusza zawiera cechy identyfikacyjne gospodarstwa domowego, rok badania oraz unikatowy numer gospodarstwa domowego. W dziale drugim zawarte są informacje o realizacji badania w gospodarstwie domowym, w tym daty i godziny wizyt ankietera. W dziale trzecim opisany jest skład gospodarstwa domowego w tym informacje o wieku, płci, stanie cywilnym, wykształceniu oraz statusie na rynku pracy. Dział czwarty dotyczy realizacji wywiadu z wybranym respondentem (daty i godziny wizyt oraz symbol realizacji wywiadu). Dział piąty zawiera pytania dotyczące aktywności ekonomicznej respondenta. Pytania w dziale szóstym dotyczą opinii respondenta na temat sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, sytuacji gospodarczej kraju, zmian cen konsumenckich, poziomu bezrobocia, możliwości dokonywania ważnych zakupów, możliwości oszczędzania pieniędzy, zakupu samochodu, kupna lub budowy domu (mieszkania) oraz wydatków na podniesienie standardu lub remont domu (mieszkania). W dziale siódmym pytamy respondenta o dochody gospodarstwa domowego. Dział ósmy dotyczy preferowanej przez respondenta metody realizacji drugiego wywiadu (osobiście lub przez telefon).

Respondent odpowiadając na pytania powinien podać wyłącznie swoją osobistą ocenę zmian sytuacji gospodarstwa domowego, w którym zamieszkuje – bez względu na ocenę dokonywaną przez innych członków tego samego gospodarstwa domowego.

Rodzaje narzędzi i techniki wykorzystywane w badaniu

Badanie Kondycji gospodarstw domowych realizowane jest przez ankieterów w formie wywiadu bezpośredniego (CAPI) i w formie wywiadów telefonicznych, przez teleankieterów (CATI), z wykorzystaniem aplikacji formularzowej.

W wyjątkowych przypadkach, wynikających z przyczyn niezależnych od ankietera (np. brak możliwości włączenia tabletu z przyczyn technicznych bądź pogodowych), ankieter wypełnia kwestionariusz papierowy (PAPI) a następnie wprowadza dane do aplikacji CAPI.

Realizacja badania odbywa się przy wykorzystaniu następujących systemów:

- Aplikacja CAPI
- Aplikacja CATI
- System CORstat
- System SPDS

Aplikacje CAPI i CATI tworzone są i zarządzane przez Centrum Informatyki Statystycznej Zakład w Radomiu. System zarządzania badaniami CORstat, również został opracowany przez zakład w Radomiu i jest przez niego administrowany. Narzędzie to służy do przydzielania ankieterom poszczególnych badań (w tym KGD), monitorowaniu postępu prac oraz zarządzaniu przepływami danych pomiędzy kanałami i systemami CATI, CAPI i SPDS.

Aplikacja serwerowa do gromadzenia i przetwarzania zebranych danych SPDS tworzona jest i zarządzana przez Wydział Informatyki Urzędu Statystycznego w Łodzi.

4. Zmienne występujące w badaniu

Variables present in the survey

Zmienne w zbiorze danych z badania kondycji gospodarstw domowych pogrupowano według rodzajów.

Zmienne identyfikacyjno-adresowe i techniczne:

- dotyczące gospodarstwa domowego (numer gospodarstwa domowego, liczba osób w gospodarstwie domowym, liczba osób w gospodarstwie domowym w wieku 16 lat i więcej),
- miesiąc badania,
- liczba gospodarstw domowych w mieszkaniu,
- dotyczące realizacji badania w gospodarstwie (numer wizyty, data wizyty, godzina wizyty, symbol realizacji badania),
- dotyczące realizacji wywiadu z respondentem (respondent, numer wizyty, data wizyty, godzina wizyty, symbol realizacji wywiadu),
- dotyczące składu gospodarstwa domowego (numer osoby, data urodzenia, płeć, stan cywilny prawny, przebywanie w związku z osobą z tego gospodarstwa, wykształcenie, status na rynku pracy, określenie respondenta),
- dotyczące metody realizacji drugiego wywiadu (sposób przeprowadzenia drugiego wywiadu za 3 miesiące, najodpowiedniejsza pora dnia na wywiad telefoniczny),
- numer ankietera,
- województwo,
- dane teleadresowe (numer telefonu),
- czas trwania wywiadu,
- uwagi ankietera.

Zmienne na skali nominalnej lub porządkowej dotyczące aktywności ekonomicznej respondenta:

- wykonywanie w ciągu ostatnich 7 dni jakiejkolwiek pracy przynoszącej dochód lub zarobek bądź nieodpłatne pomaganie w rodzinnej działalności gospodarczej, posiadanie w ciągu ostatnich 7 dni pracy i jej czasowe niewykonywanie, status zatrudnienia w głównym miejscu pracy, wymiar czasu pracy, wykonywany zawód, samoocena statusu na rynku pracy.

Zmienne na skali porządkowej dotyczące postaw konsumenckich:

- ocena sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy,
- ocena sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w ciągu najbliższych 12 miesięcy,
- ocena sytuacji ekonomicznej kraju w ciągu ostatnich 12 miesięcy,
- ocena sytuacji ekonomicznej kraju w ciągu najbliższych 12 miesięcy,
- ocena zmian cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy,
- ocena zmian cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy,
- ocena poziomu bezrobocia w kraju w ciągu najbliższych 12 miesięcy,
- ocena możliwości obecnego dokonywania ważnych zakupów (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.),
- ocena możliwości wydania pieniędzy na ważne zakupy (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.) w porównaniu z ostatnimi 12 miesiącami,
- ocena możliwości oszczędzania pieniędzy biorąc pod uwagę ogólną sytuację ekonomiczną kraju,
- ocena prawdopodobieństwa zaoszczędzenia jakiejkolwiek sumy pieniędzy w ciągu najbliższych 12 miesięcy,
- ocena obecnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego – wybranie najlepiej pasującego stwierdzenia,
- prawdopodobieństwo zakupu samochodu w ciągu najbliższych 12 miesięcy,
- planowanie kupna lub budowy domu (mieszkania) w ciągu najbliższych 12 miesięcy (dla siebie, dla członka rodziny, dom letniskowy, do wynajęcia, i inne),
- prawdopodobieństwo wystąpienia wydatków na podniesienie standardu lub remont domu (mieszkania) w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

Zmienne ilościowe wyrażone na skali ilorazowej:

- szacowany (odczuwany) przez respondenta procentowy wzrost/spadek cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy,
- oczekiwany przez respondenta procentowy wzrost/spadek cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy,

- przybliżony poziom miesięcznych dochodów gospodarstwa domowego uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania,
- dochód netto gospodarstwa domowego uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania.

Wykaz wariantów odpowiedzi wraz z ich kodowaniem dla zmiennych wyrażonych na skali porządkowej i nominalnej można znaleźć w formularzu badania (załącznik nr 1).

Zasady obliczania wskaźników koniunktury konsumenckiej

Na podstawie badania KGD obliczane są dwa najważniejsze wskaźniki ufności konsumenckiej (odrębnie dla każdej kategorii):

- **Bieżący wskaźnik ufności konsumenckiej** obliczony jest jako średnia arytmetyczna sald odpowiedzi dotyczących: ocen zmian sytuacji gospodarstwa domowego w okresie ostatnich 12 miesięcy, ocen zmian sytuacji gospodarstwa domowego w okresie najbliższych 12 miesięcy, ocen zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w okresie ostatnich 12 miesięcy, ocen zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w okresie najbliższych 12 miesięcy oraz ocen obecnego dokonywania ważnych zakupów.
- **Wyprzedzający wskaźnik ufności konsumenckiej** obliczany jest jako średnia arytmetyczna sald odpowiedzi dotyczących: ocen zmian sytuacji gospodarstwa domowego, ocen zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju, poziomu bezrobocia (ze znakiem przeciwnym) oraz oszczędzania pieniędzy w okresie najbliższych 12 miesięcy.

Obydwa wskaźniki ufności konsumenckiej mogą przyjmować wartości od -100 do +100. Wartość dodatnia oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych optymistycznie nad konsumentami nastawionymi pesymistycznie, natomiast wartość ujemna oznacza przewagę liczebną konsumentów nastawionych pesymistycznie nad konsumentami nastawionymi optymistycznie.

Salda ocen (wskaźniki) obliczone zostały przy przyjęciu następujących wag poszczególnych frakcji odpowiedzi wyrażonych w procentach – według kwestionariusza do badania KGD (załącznik nr 1):

1. **Saldo ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w okresie ostatnich 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagę 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (jest dużo lepsza), wagę równą 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (jest trochę lepsza), wagę równą -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (jest trochę gorsza), wagę równą -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (jest dużo gorsza) oraz wagę równą 0 dla pozostałych frakcji odpowiedzi (pozostaje taka sama, nie wiem);
2. **Saldo ocen zmian sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w okresie najbliższych 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagę 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (będzie dużo lepsza), wagę równą 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (będzie trochę lepsza), wagę równą -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (będzie trochę gorsza), wagę równą -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (będzie dużo gorsza) oraz wagę równą 0 dla pozostałych frakcji odpowiedzi (pozostaje taka sama oraz nie wiem);
3. **Saldo ocen zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w okresie ostatnich 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagę 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (jest dużo lepsza), wagę równą 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (jest trochę lepsza), wagę równą -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (jest trochę gorsza), wagę równą -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (jest dużo gorsza) oraz wagę równą 0 dla pozostałych frakcji odpowiedzi (pozostaje taka sama, nie wiem);
4. **Saldo ocen zmian ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju w okresie najbliższych 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagę 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (będzie dużo lepsza), wagę równą 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (będzie trochę lepsza), wagę równą -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (będzie trochę gorsza), wagę równą -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (będzie dużo gorsza) oraz wagę równą 0 dla pozostałych frakcji odpowiedzi (pozostaje taka sama oraz nie wiem);
5. **Saldo ocen zmian cen konsumenckich w okresie ostatnich 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagę 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (wzrosły znacznie), wagę równą 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (wzrosły umiarkowanie), wagę równą -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (pozostały mniej więcej takie same), wagę równą -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (spadły) oraz wagę równą 0 dla pozostałych frakcji odpowiedzi (wzrosły nieznacznie, nie wiem);
6. **Saldo ocen zmian cen konsumenckich w okresie najbliższych 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (nastąpi szybszy wzrost), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (nastąpi wzrost w podobnym tempie), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (pozostaną mniej więcej na takim samym poziomie), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (nastąpi spadek) oraz 0 dla pozostałych frakcji odpowiedzi (będą wzrastały wolniej, nie wiem);

7. **Saldo ocen zmian poziomu bezrobocia w okresie najbliższych 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (wzrośnie znacznie), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (wzrośnie nieznacznie), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (spadnie nieznacznie), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (spadnie znacznie) oraz 0 dla frakcji pozostałych odpowiedzi (pozostanie taki sam);
8. **Saldo ocen obecnego dokonywania ważnych zakupów** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (tak, teraz jest odpowiedni czas), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 3 (nie, to nie jest odpowiedni czas) oraz wagi 0 dla frakcji pozostałych odpowiedzi (to nie jest ani odpowiedni, ani nieodpowiedni czas, nie wiem);
9. **Saldo ocen dokonywania ważnych zakupów w najbliższych 12 miesięcy** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (dużo więcej), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (trochę więcej), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (trochę mniej), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (dużo mniej) oraz 0 dla frakcji pozostałych odpowiedzi (prawie tyle samo, nie wiem);
10. **Saldo ocen obecnego oszczędzania** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (bardzo dobry czas na oszczędzanie), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (dość dobry czas na oszczędzanie), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 3 (nie dobry czas na oszczędzanie), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (bardzo nie dobry czas na oszczędzanie) oraz 0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (nie wiem);
11. **Saldo ocen przyszłego oszczędzania** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (bardzo prawdopodobne), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (dość prawdopodobne), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 3 (nieprawdopodobne), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (zupełnie nieprawdopodobne) oraz 0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (nie wiem);
12. **Saldo ocen obecnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego** obliczona przyjmując wagi 1,0 dla odpowiedzi o symbolu 1 (możemy dużo oszczędzić), 0,5 dla odpowiedzi o symbolu 2 (trochę oszczędzamy), -0,5 dla frakcji o symbolu 4 (musimy korzystać z naszych oszczędności), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (popadamy w długi) oraz wagi 0 dla pozostałych odpowiedzi (przy obecnym dochodzie wiążemy koniec z końcem, nie wiem);
13. **Saldo ocen kupna samochodu w najbliższych 12 miesiącach** obliczona przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (bardzo prawdopodobne), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (dość prawdopodobne), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 3 (nieprawdopodobne), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (zupełnie nieprawdopodobne) oraz 0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (nie wiem);
14. **Saldo ocen kupna lub budowy domu (mieszkania) w najbliższych 12 miesiącach** obliczono przyjmując wagi 1,0 dla odpowiedzi o symbolu 1 (zdecydowanie tak), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (możliwe), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 3 (raczej nie), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (nie) oraz 0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (nie wiem);
15. **Saldo ocen poniesienia wydatków na podniesienie standardu lub remont domu (mieszkania) w najbliższych 12 miesiącach** obliczona przyjmując wagi 1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 1 (bardzo prawdopodobne), 0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 2 (dość prawdopodobne), -0,5 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 3 (nieprawdopodobne), -1,0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 4 (zupełnie nieprawdopodobne) oraz 0 dla frakcji odpowiedzi o symbolu 5 (nie wiem).

Pojęcia i definicje stosowane w badaniu

Dzień odniesienia – wyznaczona dla badania KGD data, dla której ustala się: skład gospodarstwa domowego oraz wiek członków gospodarstwa domowego z wylosowanego do badania mieszkania.

Okres odniesienia – tydzień badany w zakresie aktywności ekonomicznej respondenta – siedem dni (od poniedziałku do niedzieli).

Okres ankietyzacji – w badaniu KGD zasadniczy okres ankietyzacji wynosi jeden tydzień; dopuszczona jest również ankietyzacja w okresie rezerwowym.

Gospodarstwo domowe – jest to zespół osób spokrewnionych ze sobą lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się (gospodarstwo domowe wieloosobowe) lub osoba utrzymująca się samodzielnie bez względu na to, czy mieszka sama czy też z innymi osobami (gospodarstwo domowe jednoosobowe).

Członkowie rodziny mieszkający wspólnie, ale utrzymujący się oddzielnie, tworzą odrębne gospodarstwa domowe.

Wielkość gospodarstwa domowego jest określana liczbą osób wchodzących w skład gospodarstwa domowego.

Do składu osobowego badanego gospodarstwa domowego **zalicza się**:

- osoby mieszkające razem w gospodarstwie domowym i wspólnie utrzymujące się, przebywające lub zamierzające przebywać w gospodarstwie domowym przez okres co najmniej roku,
- osoby nieobecne w gospodarstwie domowym z racji pracy zawodowej jeżeli dochody z pracy tych osób są przekazywane rodzinie na utrzymanie (np. osoby pracujące za granicą),
- osoby nieobecne w gospodarstwie domowym, w wieku do 15 lat (włącznie), pobierające naukę poza miejscem zamieszkania, mieszkające w internacie lub w domach prywatnych,
- osoby nieobecne w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywające w zakładach opiekuńczo – wychowawczych, w domach opieki lub szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty i/lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym jest krótszy niż rok.

Do składu osobowego badanego gospodarstwa domowego **nie zalicza się**:

- osób mieszkających wspólnie z gospodarstwem domowym, zatrudnionych przez to gospodarstwo (np.: pomocy domowych, robotników rolnych),
- osób nieobecnych w gospodarstwie domowym, w wieku powyżej 15 lat, pobierających naukę poza miejscem zamieszkania, mieszkających w internatach, domach akademickich lub w domach prywatnych,
- osób przebywających w zakładzie karnym,
- osób nieobecnych w gospodarstwie domowym w okresie badania, przebywających w zakładach opiekuńczo-wychowawczych, w domach opieki lub szpitalach, jeżeli ich rzeczywisty i/lub zamierzony okres pobytu poza gospodarstwem domowym jest dłuższy niż rok,
- lokatorów (także uczniów i studentów na stacji), współlokatorów, najemców,
- osób przebywających w gospodarstwie domowym w okresie badania obecnych w gospodarstwie domowym i/lub zamierzających w nim przebywać przez okres krótszy niż rok (np. gości).

Dochód netto gospodarstwa domowego – suma wszystkich dochodów uzyskiwanych przez gospodarstwo domowe oraz jego członków (z pracy najemnej, z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, z pracy na własny rachunek, własności, wynajmu nieruchomości, emerytur, rent, pozostałych świadczeń społecznych i pozostałych dochodów – w tym darów i alimentów), pomniejszonych o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Respondent – członek gospodarstwa domowego odpowiadający na pytania dotyczące postaw konsumenckich zawarte w kwestionariuszu. Respondentem zostaje osoba, która jako ostatnia lub przedostatnia, spośród członków gospodarstwa domowego w wieku 16 lat i więcej, obchodziła urodziny w stosunku do ustalonej daty badania (dnia odniesienia).

Pracownik najemny jest to osoba fizyczna zatrudniona przez pracodawcę, niezależnie od rodzaju zawartej między nimi umowy. Do pracowników najemnych zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę na czas określony i nieokreślony, powołanie, mianowanie, wybór, stosunek służbowy), w tym:
 - osoby zatrudnione sezonowo i dorywczo,
 - osoby zatrudnione przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych finansowanych z Funduszu Pracy,
 - osoby młodociane pracujące na podstawie umowy o pracę,
 - osoby pracujące za granicą, zatrudnione u pracodawcy krajowego,
 - osoby przebywające za granicą na podstawie delegacji służbowej.
- pracowników zatrudnionych przez agentów,
- pracowników zatrudnionych w spółdzielniach produkcji rolniczej (w tym rolniczych spółdzielniach produkcyjnych i spółdzielniach kółek rolniczych),
- uczestników Ochotniczych Hufców Pracy,
- osoby pracujące na podstawie umowy – zlecenia lub umowy o dzieło,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- uczniów, z którymi pracodawca zawarł umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, jeżeli otrzymują wynagrodzenie,
- słuchaczy szkół odbywających praktyki wakacyjne i dyplomowe, jeżeli otrzymują wynagrodzenie,
- nauczycieli w tzw. stanie nieczynnym, np. przebywających na urlopiach zdrowotnych,
- osoby skazane (więźniowie) pracujące na podstawie zbiorowych umów o pracę,

- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie,
- osoby pracujące na podstawie umowy ustnej, czyli pracujące „na czarno”,
- osoby pracujące za granicą, na rzecz pracodawcy zagranicznego,
- cudzoziemców zatrudnianych przez zakłady pracy lub osoby fizyczne,
- osoby przebywające na urloпах macierzyńskich,
- osoby przebywające na urloпах bezpłatnych i wychowawczych trwających do 3 miesięcy (o ile przed urlopem pracowały w charakterze pracownika najemnego).

Do pracowników najemnych nie zalicza się:

- osób przebywających na urloпах wychowawczych, w tym również kobiet pobierających jednocześnie zasiłek macierzyński na kolejne dziecko, jeżeli osoby te nie wykonują w tym czasie żadnej pracy,
- osób korzystających z urloпов bezpłatnych w wymiarze powyżej trzech miesięcy, jeżeli osoby te nie wykonują w tym czasie żadnej pracy,
- osób otrzymujących świadczenie rehabilitacyjne,
- agentów (we wszystkich systemach agencji) oraz pomagających członków rodzin,
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (w tym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych).

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych są to pracownicy zatrudnieni na stanowiskach, na których wykonywane są:

- czynności (operacje) składające się na proces technologiczny wytwarzania produktów lub świadczenia usług (robotnicy bezpośrednio produkcyjni),
- prace pomocnicze i obsługa w zakresie niezbędnym dla sprawnego przebiegu procesów produkcyjnych (robotnicy pośrednio produkcyjni),
- czynności mające charakter obsługi, na które składają się procesy w sferze cyrkulacji: transportie, łączności, handlu i inne, jak również w sferze usług społecznych (pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pokrewnych robotniczych).

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych są to pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nieokreślonych jako robotnicze bez względu na wyuczony zawód. Są to stanowiska:

- kierownicze,
- specjalistyczne,
- samodzielne lub wykonawcze nie mające charakteru kierowniczego, lecz wymagające specjalistycznego przygotowania do zawodu na poziomie wyższym lub średnim zawodowym, albo wysokiego poziomu umiejętności twórczych i artystycznych,
- na których wykonywane są czynności pomocnicze (o charakterze manipulacyjnym), biurowe i gospodarcze, wspomagające działalność prowadzoną na wyżej wymienionych stanowiskach.

Za użytkownika gospodarstwa rolnego uważa się osobę fizyczną użytkującą grunty, niezależnie od tego, czy jest ona ich właścicielem, dzierżawcą, czy użytkuje je z innego tytułu. Użytkownik gospodarstwa rolnego jest na ogół osobą kierującą gospodarstwem, czyli osobą podejmującą decyzje bezpośrednio związane z procesami produkcyjnymi i nadzorującą ich wykonanie (osobą kierującą może być także współmałżonek użytkownika, inny członek gospodarstwa domowego, a także osoba zatrudniona przez użytkownika na podstawie umowy o pracę).

Jako użytkowników gospodarstw rolnych należy rozumieć użytkowników gospodarstw rolnych w użytkowaniu indywidualnym.

Do użytkowników gospodarstw rolnych nie zalicza się członków spółdzielni produkcji rolniczej (w tym rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych) oraz udziałowców spółek cywilnych i jawnych użytkujących gospodarstwo rolne.

W jednym gospodarstwie domowym może wystąpić tylko jeden użytkownik gospodarstwa rolnego. Pozostałych członków gospodarstwa domowego pracujących w gospodarstwie rolnym należy zaklasyfikować jako pomagających w użytkowaniu gospodarstwa rolnego – jeżeli nie otrzymują umownego (ustalonego wcześniej) wynagrodzenia lub pracujących najemnie – jeżeli otrzymują umowne wynagrodzenie za pracę.

Za pomagającego w użytkowaniu gospodarstwa rolnego uważa się osobę będącą członkiem danego gospodarstwa domowego, która stale i bez umownego (ustalonego wcześniej) wynagrodzenia pomaga użytkownikowi gospodarstwa w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Fakt nieotrzymywania przez

pomagającego członka rodziny umownego wynagrodzenia wskazuje na jego wspólne utrzymywanie się z użytkownikiem gospodarstwa rolnego.

Za pomagających w użytkowaniu gospodarstwa rolnego nie uważa się:

- osób pomagających w prowadzeniu gospodarstwa rolnego, będących członkami innego gospodarstwa domowego,
- osób będących członkami danego gospodarstwa domowego, pobierających umowne wynagrodzenie z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym.

Do pracujących na własny rachunek zalicza się:

- osoby prowadzące własną działalność gospodarczą (wytwórczą, usługową lub handlową) poza gospodarstwem rolnym w użytkowaniu indywidualnym (osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą), w tym działalność nie zarejestrowaną,
- wspólników spółek nie posiadających osobowości prawnej, w tym cywilnych i jawnych,
- agentów (we wszystkich systemach agencji),
- współwłaścicieli spółek cywilnych i jawnych użytkujących gospodarstwo rolne,
- członków spółdzielni produkcji rolniczej, tj. rolniczych spółdzielni produkcyjnych, powstałych na ich bazie spółdzielni o innym profilu produkcyjnym, w odniesieniu do których funkcjonuje prawo spółdzielcze oraz spółdzielni kółek rolniczych,
- osoby wykonujące wolny zawód (np.: lekarz, lekarz stomatolog, lekarz weterynarii, technik dentystyczny, położna i pielęgniarka z prywatną praktyką, adwokat, tłumacz, nauczyciel udzielający prywatnie korepetycji), w tym twórców i artystów.

Za twórcę uważa się osobę, która tworzy dzieła m.in. w zakresie architektury wnętrz, architektury krajobrazu, urbanistyki, literatury pięknej, sztuk plastycznych, muzyki, fotografii, twórczości audiowizualnej, choreografii, lutnictwa artystycznego oraz sztuki ludowej, będące przedmiotem prawa autorskiego.

Za artystę uważa się osobę wykonującą zarobkowo działalność artystyczną w dziedzinie sztuki aktorskiej i estradowej, reżyserii teatralnej i estradowej, sztuki tanecznej i cyrkowej oraz w dziedzinie dyrygentury, wokalistyki, instrumentalistyki, kostiumografii, scenografii, a także w dziedzinie produkcji audiowizualnej, reżyserów, scenarzystów, operatorów dźwięku, montażyстів, kaskaderów.

Do pracujących na własny rachunek nie zalicza się:

- osób prowadzących działalność gospodarczą w formie spółek posiadających osobowość prawną, przede wszystkim akcyjnych i z o.o. Osoby te należy zarejestrować jako utrzymujące się z własności – jeżeli ich źródłem utrzymania są dochody z udziałów w spółce lub jako pracowników najemnych – jeżeli zajmują w spółce stanowisko, np.: prezesa, dyrektora,
- osób posiadających udziały w spółkach nie posiadających osobowości prawnej, w tym cywilnych i jawnych, oraz w działalności gospodarczej na własny rachunek prowadzonej przez osobę fizyczną (krewnego, znajomego), jeżeli nie prowadzą tych spółek ani nie uczestniczą w zarządzaniu nimi. Osoby te należy zarejestrować jako utrzymujące się z własności,
- osób zatrudnionych przez agentów (są to pracownicy najemni),
- pracujących najemnie w spółdzielniach produkcji rolniczej,
- osób wykonujących pracę nakładczą (są to pracownicy najemni),
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie (są to pracownicy najemni).

Pracujący na własny rachunek – pracodawca to osoba prowadząca własną działalność gospodarczą poza indywidualnym gospodarstwem rolnym, jak również wykonująca wolny zawód, zatrudniająca co najmniej jednego pracownika najemnego.

Za pomagającego w pracy na własny rachunek uważa się osobę będącą członkiem danego gospodarstwa domowego, która stale i bez umownego wynagrodzenia pomaga osobie uznanej za pracującego na własny rachunek w prowadzeniu działalności gospodarczej. Fakt nieotrzymywania przez pomagającego członka rodziny umownego wynagrodzenia wskazuje na jego wspólne utrzymywanie się z osobą uznaną za pracującą na własny rachunek.

Za pomagających w pracy na własny rachunek nie uważa się:

- osób pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej prowadzonej przez badane gospodarstwo domowe, będących członkami innego gospodarstwa domowego,

- osób będących członkami danego gospodarstwa domowego, pobierających umowne wynagrodzenie z tytułu uczestnictwa w prowadzeniu działalności gospodarczej.

5. Organizacja i zarządzanie realizacją badania

Organization and management of the survey

Badanie kondycji gospodarstw domowych prowadzą urzędy statystyczne na terenie całego kraju. Pracami związanymi z przygotowaniem i prowadzeniem badania oraz realizacją na skalę ogólnopolską metodą CATI, kieruje Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankietowych w Urzędzie Statystycznym w Łodzi. Aplikacje CAPI i CATI tworzone są i zarządzane przez Centrum Informatyki Statystycznej Zakład w Radomiu. Aplikacja serwerowa do gromadzenia i przetwarzania zebranych danych tworzona jest i zarządzana przez Wydział Informatyki Urzędu Statystycznego w Łodzi. Badanie prowadzone jest przez ankierów i teleankierów w wylosowanych rejonach statystycznych (zespołach rejonów), zwanych jednostkami pierwszego stopnia (jps). W każdej jps badanie prowadzone jest w czterech wylosowanych mieszkaniach. Realizacja badania metodą CAPI odbywa się w ustalonych okresach ankietyzacji. Okresy ankietyzacji aktualizowane są corocznie i przekazywane do Urzędów Statystycznych w formie aneksu do instrukcji. Realizacja badania metodą CATI odbywa się w pierwszych trzech dniach okresu ankietyzacji przypadającego na dany miesiąc.

Badanie kondycji gospodarstw domowych prowadzone jest dwiema metodami; CAPI – przez ankierów terenowych w województwach i CATI – przez teleankierów w Urzędzie Statystycznym w Łodzi. Pierwszy wywiad z respondentem prowadzony jest zawsze metodą CAPI, drugi CAPI lub CATI – zgodnie z decyzją respondenta. Jeśli wywiad metodą CATI nie może być zrealizowany (z powodu np. braku kontaktu telefonicznego, odmowy udzielenia odpowiedzi przez telefon), wylosowane mieszkanie przekazywane jest ponownie do metody CAPI, do realizacji przez ankiera terenowego.

Badaniu podlegają wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkujące wylosowane mieszkanie. Dla każdego z tych gospodarstw należy przeprowadzić wywiad kwestionariuszowy.

Należy podać dzień, miesiąc i godzinę każdej próby nawiązania kontaktu ankiera z gospodarstwem domowym.

Ankieter powinien co najmniej trzykrotnie podjąć próbę nawiązania kontaktu z gospodarstwem domowym z wylosowanego mieszkania.

Przy każdej wizycie należy zaznaczyć jak zakończyła się próba przeprowadzenia wywiadu (nawiązania kontaktu).

Przyczyny braku odpowiedzi czyli niepodjęcia badania można podzielić na następujące kategorie:

- **brak wylosowanego mieszkania – zmiana stała** – wywiadu nie można przeprowadzić z powodu nieaktualności wykazu wylosowanych mieszkań, tzn. pod wylosowanym adresem nie ma budynku lub budynek nie jest przeznaczony do celów mieszkaniowych (np. parking, pawilon usługowy) lub mieszkanie zostało włączone do innego mieszkania.
- **brak wylosowanego mieszkania – zmiana czasowa** – mieszkanie (dom) zostało zamienione w obiekt niemieszkalny (sklep, zakład produkcyjny, usługowy, biuro, gabinet lekarski, przedszkole, żłobek itp.).
- **mieszkanie niezamieszkałe – zmiana czasowa** – w mieszkaniu nie zamieszkuje żadne gospodarstwo, ale istniejący budynek jest w takim stanie, że w przyszłości może zamieszkać tam nowe gospodarstwo domowe (np. puste mieszkanie przeznaczone na wynajem).
- **długotrwała nieobecność mieszkańców/gospodarstwa domowego (powyżej 12 mies.)** – wszyscy członkowie gospodarstwa domowego w czasie ankietyzacji znajdują się poza miejscem zamieszkania.
- **brak dostępu do mieszkania** – odnosi się do sytuacji, gdy mieszkanie strzeżone jest w sposób uniemożliwiający kontakt z mieszkańcami (np. ochrona).
- **brak możliwości kontaktu z mieszkańcami/gospodarstwem domowym** – odnosi się do sytuacji, gdy pomimo ponawianych wizyt ankierowi nie udało się nawiązać kontaktu z mieszkańcami wylosowanego mieszkania.
- **brak możliwości nawiązania kontaktu z mieszkańcami/gospodarstwem domowym z powodu podeszłego wieku, choroby, alkoholizmu – zmiana czasowa** (np. jednoosobowe gospodarstwo domowe tworzone przez osobą nieśłyszącą).
- **brak możliwości nawiązania kontaktu z mieszkańcami/gospodarstwem domowym z powodu bariery językowej – zmiana czasowa**
- **krótkotrwała nieobecność mieszkańców/gospodarstwa domowego (do 12 mies.)** – wszyscy członkowie gospodarstwa domowego w czasie ankietyzacji znajdują się poza miejscem zamieszkania (np. wyjazd na urlop).
- **inne**

- **brak badanego gospodarstwa domowego** – dotyczy tylko gospodarstw domowych badanych po raz drugi: w czasie pierwszego badania mieszkanie było zamieszkane, ale członkowie gospodarstwa wyprowadzili się lub zmarł respondent.
- **odmowa wzięcia udziału w badaniu wyrażona przez całe gospodarstwo** – gospodarstwo domowe nie wyraża zgody na udział w badaniu (także wywiad przerwany).

Pracę ankietera w urzędach statystycznych nadzoruje koordynator, który podlega kierownikowi Wydziału.

Do zadań koordynatorów wojewódzkich należy:

- nadzór merytoryczny nad realizacją badania w terenie (przygotowanie i szkolenie osób odpowiedzialnych za realizację badania w oddziałach i ankieterów),
- przydział ankieterom (przy użyciu aplikacji do zarządzania badaniami ankietowymi) adresów mieszkań, w których realizowane ma być badanie,
- przekazywanie ankieterom informacji o mieszkaniach, dla których zmienił się kanał realizacji badania z CATI na CAPI,
- kontrola i zatwierdzanie kompletności i poprawności zbioru danych po zakończonym okresie ankietyzacji.

Do zadań ankieterów należy:

- udział w szkoleniach dotyczących realizacji badania kondycji gospodarstw domowych,
- przeprowadzanie wywiadów na urządzeniach mobilnych przy użyciu aplikacji CAPI,
- poinformowanie respondentów, że badanie ankietowe będzie powtórzone za trzy miesiące,
- poproszenie respondenta udzielającego wywiadu o jego numer telefonu i o zgodę na przeprowadzenie badania podczas kolejnej obserwacji metodą wywiadu telefonicznego (CATI),
- odnotowanie podanej przez respondenta najodpowiedniejszej pory dnia na przeprowadzenie wywiadu telefonicznego,
- przesyłanie danych z urządzeń mobilnych do aplikacji serwerowej,
- wykonywanie synchronizacji w trakcie trwania badania w celu:
 - pobrania przydzielonych do realizacji adresów,
 - przesłania zebranych danych z urządzeń mobilnych do aplikacji serwerowej SPDS,
 - aktualizacji listy przydzielonych adresów (adresy, których, mimo wcześniejszej deklaracji respondenta, nie uda się zrealizować w CATI, znajdują się ponownie do realizacji w kanale CAPI).

Do zadań teleankieterów należy:

- udział w szkoleniach dotyczących realizacji badania kondycji gospodarstw domowych,
- kontakt telefoniczny i przeprowadzenie wywiadu z respondentami, którzy wyrazili zgodę na przeprowadzenie drugiego wywiadu metodą CATI,
- nadanie gospodarstwom odpowiedniego statusu pozwalającego przekazać gospodarstwo do realizacji metodą CAPI lub przekazanie danych na serwer.

Do rodzin, które zostały wylosowane do badania wysyłany jest list Prezesa GUS oraz folder prezentujący wybrane wyniki z badania kondycji gospodarstw domowych. List zawiera podstawowe informacje o badaniu, odwołuje się do podstaw prawnych oraz zawiera zapewnienie gwarancji poufności zbieranych informacji.

6. Sposób prezentacji wyników badania

Presentation of the survey results

Wyniki badania kondycji gospodarstw domowych prezentowane są w następujących opracowaniach statystyki publicznej i bazach danych:

- **Informacja sygnałna „Koniunktura konsumencka”**, która ukazuje się co miesiąc zgodnie z harmonogramem publikacji. Informacja sygnałna dostępna jest wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl.
- **Biuletyn Statystyczny**, który ukazuje się co miesiąc w formie elektronicznej na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl.
- **Dziedzinowa Baza Wiedzy Warunki Życia Ludności**, która dostępna jest pod adresem <http://swaid.stat.gov.pl/SitePagesDBW/WarunkiZyciaLudnosci.aspx>. Zawarte są w niej trzy bloki tematyczne dotyczące wskaźników koniunktury konsumenckiej (dane miesięczne, kwartalne i roczne).
- **Tablice wynikowe – w formie elektronicznej** – udostępniane są co miesiąc następującym instytucjom:
 - Narodowy Bank Polski (Wskaźniki koniunktury konsumenckiej wg miesięcy, Opinie konsumentów o sytuacji ekonomicznej i finansowej (odsetki odpowiedzi) – wg miesięcy, Zbiór danych jednostkowych),
 - Kancelaria Premiera Rady Ministrów (Wskaźniki koniunktury konsumenckiej wg miesięcy, Opinie konsumentów o sytuacji ekonomicznej i finansowej (odsetki odpowiedzi) – wg miesięcy, Zbiór danych jednostkowych).

7. Ocena jakości badania

Assessment of the survey quality

Po zakończeniu przez ankieterów prac w terenie przeprowadzona zostaje kontrola logiczno-rachunkowa poprawności zbiorów. Kontrola to odbywa się w dwóch etapach – najpierw na poziomie wojewódzkim, a następnie – ogólnokrajowym.

Na poziomie wojewódzkim podczas kontroli inspektorzy i koordynatorzy merytoryczni wyjaśniają niejasności lub błędy w rejestracji danych z ankieterami bezpośrednio realizującymi badanie w gospodarstwie domowym, w którym zidentyfikowano problem.

Następnie w Urzędzie Statystycznym w Łodzi odbywa się kontrola poprawności oraz kompletności zbiorów na poziomie ogólnopolskim.

Istotnym problemem pojawiającym się w trakcie realizacji badania kondycji gospodarstw domowych są różnego rodzaju trudności z pozyskaniem wszystkich informacji. Trudności te mogą być związane z gospodarstwem domowym jak i bezpośrednio z respondentem.

Wymienione w rozdziale 5 – *Organizacja i zarządzanie realizacją badania* przyczyny braku odpowiedzi, czyli niepodjęcia badania, można podzielić na obiektywne i subiektywne.

Przyczyny obiektywne odnoszą się do wypadków losowych, uniemożliwiających przeprowadzenie wywiadu w gospodarstwie domowym. Są to:

- brak możliwości nawiązania kontaktu z powodu choroby, podeszłego wieku bądź alkoholizmu,
- brak możliwości kontaktu z mieszkańcami (ankieter nikogo nie zastał w domu),
- brak badanego gospodarstwa domowego (rozpad gospodarstwa lub zmiana miejsca zamieszkania).

Przez przyczyny subiektywne należy rozumieć sytuację, w której wylosowana osoba mogłaby uczestniczyć w badaniu, lecz odmawia w nim udziału. Najczęściej przyczyną odmowy jest niechęć do badań statystycznych lub brak czasu.

Brak odpowiedzi może być spowodowany również błędami operatu, a ściślej jego niedostateczną aktualizacją. Błąd operatu występuje wówczas, gdy wylosowane do badania mieszkanie jest niezamieszkałe, zostało zlikwidowane (wyburzone) lub zamienione w obiekt niemieszkalny. Im więcej braków odpowiedzi, tym mniejsza liczba przebadanych gospodarstw.

Najczęstszą przyczyną nieprzeprowadzenia badania jest „odmowa” udziału w jego realizacji.

W 2020 r. spośród wszystkich nieprzystępujących do badania gospodarstw, „odmowę” jako przyczynę wskazało ok. 35% gospodarstw domowych.

Bibliografia Bibliography

Zeszyt metodologiczny. Badanie budżetów gospodarstw domowych, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2018.

Koniunktura konsumencka. Tendencje zmian pażdziernik 2003 – styczeń 2004, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 2004.

Instrukcja organizacyjno-metodologiczna. Kondycja gospodarstw domowych (postawy konsumentów), Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódź, 2019.

Załączniki

Annexes

Załącznik 1. Formularz statystyczny KGD – Kondycja gospodarstw domowych (postawy konsumentów) wraz z kartami odpowiedzi

Annex 1. Form KGD – The condition of households (consumer attitudes) with answer cards

Dział 1. INFORMACJE OGÓLNE

1	Symbol województwa		
2	Miesiąc badania		
3	Liczba gospodarstw domowych w mieszkaniu		
4	Numer gospodarstwa domowego	3	
5	Liczba osób w gospodarstwie domowym		
6	Liczba osób w gospodarstwie domowym w wieku 16 lat i więcej		

Dział 2. REALIZACJA BADANIA W GOSPODARSTWIE DOMOWYM

Nr wizyty	Data wizyty		Godzina wizyty	Badanie: GD1 – przeprowadzone Nieprzeprowadzone z przyczyny: 01M – brak wylosowanego mieszkania – zmiana stała 02M – brak wylosowanego mieszkania – zmiana czasowa 03M – mieszkanie niezamieszkane – zmiana czasowa 04M – długotrwała nieobecność mieszkańców/gospodarstwa domowa (powyżej 12 mies.) 05M – brak dostępu do mieszkania 06M – brak możliwości kontaktu z mieszkańcami/gospodarstwem domowym 07M – brak możliwości nawiązania kontaktu z mieszkańcami/gospodarstwem domowym z powodu podeszłego wieku, choroby, alkoholizmu – zmiana czasowa 08M – brak możliwości nawiązania kontaktu z mieszkańcami/gospodarstwem domowym z powodu bariery językowej – zmiana czasowa 09M – krótkotrwała nieobecność mieszkańców/gospodarstwa domowego (do 12 mies.) 11M – inne 01G – brak badanego gospodarstwa domowego 10G – odmowa wzięcia udziału w badaniu wyrażona przez całe gospodarstwo domowe
	dzień	mies.		
1	2	3	4	5
1				
2				
3				

Dział 3. SKŁAD GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Nr gospodarstwa <i>(imię lub inne określenie każdego członka gospodarstwa domowego)</i>	Skład gospodarstwa	Data urodzenia <i>(dzień, miesiąc i rok urodzenia każdej z osób)</i>			Płeć 1 – mężczyzna 2 – kobieta	Stan cywilny prawny 1 – kawaler/panna 2 – żonaty/zamężna 3 – wdowiec/wdowa 4 – rozwiedziona/rozwidziona 5 – w separacji prawnej	Czy żyje Pan/Pani w związku z osobą z tego gospodarstwa? 1 – tak, w formalnym 2 – tak, w nieformalnym 3 – nie	Poziom najwyższego ukończonego wykształcenia <i>(proszę podać respondentowi kartę nr 1)</i> 00 – bez wykształcenia 10 – podstawowe 20 – gimnazjalne 31 – zasadnicze zawodowe 34 – średnie ogólnokształcące 35 – średnie zawodowe 45 – policealne 55 – kolegium nauczycielskie, języków obcych lub dla pracowników służb społecznych 66 – licencjat lub inżynier 76 – magister lub równorzędny 86 – wyższe ze stopniem naukowym	Status na rynku pracy 1 – pracujący 2 – niepracujący	Respondent NR 1 – pierwszy NR 2 – drugi
		dzień	mies.	rok						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
01										
02										
03										
04										
05										
06										
07										
08										
09										
10										

Dział 4. REALIZACJA WYWIADU Z RESPONDENTEM 1 i 2.

Res-pondent	Nr wizyty	Data wizyty		Godzina wizyty	Wywiad:	
		dzień	mies.		R1 – przeprowadzony	Nieprzeprowadzony z przyczyny:
1	2	3	4	5	6	R1 – przeprowadzony Nieprzeprowadzony z przyczyny: 04R – długotrwała nieobecność respondenta (pow. 12 mies.) 06R – brak możliwości kontaktu z respondentem 07R – brak możliwości nawiązania kontaktu z respondentem z powodu podeszłego wieku, choroby, alkoholizmu 08R – brak możliwości nawiązania kontaktu z respondentem z powodu bariery językowej 09R – krótkotrwała nieobecność respondenta (do 12 mies.) 10R – odmowa wzięcia udziału w badaniu respondenta 11R – inne
NR 1	1					p. 6 = R1 → Dz. 5 p. 6 = 04R – 11R → Dz. 4, NR2
	2					
	3					
NR 2	1					p. 6 = R1 → Dz. 5 p. 6 = 04R – 11R → KONIEC
	2					
	3					

Dział 5. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA RESPONDENTA

(Dz. 5 wypełniany dla respondenta, który wyraził zgodę na udział w badaniu, czyli w Dz. 4 pkt 6 = R1).

1. Czy w ciągu ostatnich 7 dni wykonywał/wykonywała Pan/Pani jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek bądź pomagał/pomagała nieodpłatnie w rodzinnej działalności gospodarczej?

tak **1** ⇒ p.3
nie **2** ⇒ p.2

2. Czy w ciągu ostatnich 7 dni miał/miała Pan/Pani pracę, ale jej czasowo nie wykonywał/wykonywała?

tak **1** ⇒ p.3
nie **2** ⇒ p.6

3. Jaki był główny charakter Pana/Pani pracy?

praca najemna na stanowisku robotniczym **1**
praca najemna na stanowisku nierobotniczym **2**
użytkowanie gospodarstwa rolnego **3**
pomaganie w użytkowaniu gospodarstwa rolnego **4**
praca na własny rachunek bez zatrudniania pracowników **5**
praca na własny rachunek – pracodawca **6**
pomaganie w pracy na własny rachunek **7**

4. W jakim wymiarze czasu Pan/Pani pracował/pracowała?

w pełnym **1**
w niepełnym **2**

5. Proszę podać nazwę wykonywanego zawodu, specjalności, ewentualnie ważniejsze czynności, zajmowane stanowisko (w głównym miejscu pracy)

W jakim zawodzie Pan/Pani pracował/pracowała w badanym tygodniu?

Na jakim stanowisku Pan/Pani pracował/pracowała w badanym tygodniu?

Kod wg KZiS

6. Czy uważa się Pan/Pani głównie za:
Proszę podać respondentowi kartę nr 2

osobę pracującą **1**
osobę bezrobotną **2**
ucznia, studenta (także osobę doksztalcającą się lub na bezpłatnym stażu) **3**
emeryta, renciście **4**
osobę trwale niezdolną do pracy **5**
osobę prowadzącą gospodarstwo domowe (zajmującą się domem, rodziną) **6**
osobę nieaktywną zawodowo z innych powodów **7**

Dział 6. KONDYCJA GOSPODARSTWA DOMOWEGO, POSTAWY KONSUMENTA

1. Jak zmieniła się sytuacja finansowa Pana/Pani gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

jest dużo lepsza **1**
jest trochę lepsza **2**
pozostaje taka sama **3**
jest trochę gorsza **4**
jest dużo gorsza **5**
nie wiem **6**

2. Jakich zmian w sytuacji finansowej swojego gospodarstwa domowego spodziewa się Pan/Pani w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

będzie dużo lepsza **1**
będzie trochę lepsza **2**
pozostanie taka sama **3**
będzie trochę gorsza **4**
będzie dużo gorsza **5**
nie wiem **6**

3. Jak Pana/Pani zdaniem zmieniła się ogólna sytuacja ekonomiczna kraju w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

jest dużo lepsza	1
jest trochę lepsza	2
pozostaje taka sama	3
jest trochę gorsza	4
jest dużo gorsza	5
nie wiem	6

7. Jak, Pana/Pani zdaniem, zmieni się poziom bezrobocia w kraju w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

wzrośnie znacznie	1
wzrośnie nieznacznie	2
pozostanie taki sam	3
spadnie nieznacznie	4
spadnie znacznie	5
nie wiem	6

4. Jakich zmian w ogólnej sytuacji ekonomicznej kraju spodziewa się Pan/Pani w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

będzie dużo lepsza	1
będzie trochę lepsza	2
pozostanie taka sama	3
będzie trochę gorsza	4
będzie dużo gorsza	5
nie wiem	6

8. Biorąc pod uwagę ogólną sytuację ekonomiczną kraju, czy uważa Pan/Pani, że obecnie jest odpowiedni czas dla ludzi do dokonywania ważnych zakupów (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.)?

tak, teraz jest odpowiedni czas	1
to nie jest ani odpowiedni, ani nieodpowiedni czas	2
nie, to nie jest odpowiedni czas	3
nie wiem	4

5. Jak zmieniły się, Pana/Pani zdaniem, ceny konsumenckie (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

wzrosły znacznie	1	⇒p.5.1
wzrosły umiarkowanie	2	⇒p.5.1
wzrosły nieznacznie	3	⇒p.5.1
pozostały mniej więcej takie same	4	⇒p.6
spadły	5	⇒p.5.2
nie wiem	6	⇒p.6

9. Porównując z ostatnimi 12 miesiącami, czy spodziewa się Pan/Pani w ciągu najbliższych 12 miesięcy wydać więcej czy mniej pieniędzy na ważne zakupy (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.)?

dużo więcej	1
trochę więcej	2
prawie tyle samo	3
trochę mniej	4
dużo mniej	5
nie wiem	6

5.1. O ile procent, Pana/Pani zdaniem, wzrosły ceny konsumenckie (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy?
(proszę podać szacunkową wielkość w procentach)

5.2. O ile procent, Pana/Pani zdaniem, spadły ceny konsumenckie (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy?
(proszę podać szacunkową wielkość w procentach)

10. Biorąc pod uwagę ogólną sytuację ekonomiczną kraju, czy uważa Pan/Pani, że obecnie jest:

bardzo dobry czas na oszczędzanie	1
dość dobry czas na oszczędzanie	2
niedobry czas na oszczędzanie	3
bardzo niedobry czas na oszczędzanie	4
nie wiem	5

6. Porównując do ostatnich 12 miesięcy, jakie Pan/Pani przewiduje zmiany cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

nastąpi szybszy wzrost	1	⇒p.6.1
nastąpi wzrost w podobnym tempie	2	⇒p.6.1
będą wzrastały wolniej	3	⇒p.6.1
pozostaną mniej więcej na takim samym poziomie	4	⇒p.7
nastąpi spadek	5	⇒p.6.2
nie wiem	6	⇒p.7

11. Jak prawdopodobne jest, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy zaoszczędzi Pan/Pani jakąkolwiek sumę pieniędzy?

bardzo prawdopodobne	1
dość prawdopodobne	2
nieprawdopodobne	3
zupełnie nieprawdopodobne	4
nie wiem	5

6.1. O ile procent, Pana/Pani zdaniem, wzrosną ceny konsumenckie (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy?
(proszę podać szacunkową wielkość w procentach)

6.2. O ile procent, Pana/Pani zdaniem, spadną ceny konsumenckie (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy?
(proszę podać szacunkową wielkość w procentach)

12. Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisuje obecną sytuację finansową Pana/Pani gospodarstwa domowego?

możemy dużo oszczędzić	1
trochę oszczędzamy	2
przy obecnym dochodzie wiążemy koniec z końcem	3
musimy korzystać z naszych oszczędności	4
popadamy w długi	5
nie wiem	6

PYTANIA KWARTALNE
(STYCZEŃ, KWIECIEŃ, LIPIEC, PAŹDZIERNIK)

13. Jak prawdopodobne jest, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy zakupi Pan/Pani samochód?

bardzo prawdopodobne	1
dość prawdopodobne	2
nieprawdopodobne	3
zupełnie nieprawdopodobne	4
nie wiem	5

14. Czy planuje Pan/Pani kupić lub budować dom (mieszkanie) w ciągu najbliższych 12 miesięcy (dla siebie, dla członka rodziny, dom letniskowy, do wynajęcia, i inne)?

zdecydowanie tak	1
możliwe	2
raczej nie	3
nie	4
nie wiem	5

15. Jak prawdopodobne jest, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy poniesie Pan/Pani duże wydatki na podniesienie standardu lub remont domu (mieszkania)?

bardzo prawdopodobne	1
dość prawdopodobne	2
nieprawdopodobne	3
zupełnie nieprawdopodobne	4
nie wiem	5

Dział 7. DOCHODY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

1. Jaki dochód netto w zł (po odliczeniu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne) uzyskało Pana/Pani gospodarstwo domowe w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania?
Proszę uwzględnić dochody wszystkich członków gospodarstwa domowego, jak również przyznanych dla całego gospodarstwa domowego.

zł → Dz. 8
Odmowa (zakreślić symbol) 999998

2. Proszę podać przybliżony poziom miesięcznych dochodów netto Pana/Pani gospodarstwa domowego uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania.
Proszę zakreślić kółkiem symbol odpowiedniego przedziału dochodowego. Proszę podać respondentowi kartę nr 3

do 1100 zł	01	3401–4100 zł	07
1101–1500 zł	02	4101–5000 zł	08
1501–1900 zł	03	5001–6500 zł	09
1901–2400 zł	04	6501 zł i więcej	10
2401–2900 zł	05	Nie wiem	97
2901–3400 zł	06	Odmowa	98

Dział 8. METODA REALIZACJI DRUGIEGO WYWIADU
(dla gospodarstw, w których badanie realizowane jest po raz pierwszy)

1. Czy wyraża Pan/ Pani zgodę, aby drugi wywiad, za 3 miesiące, ankieter przeprowadził:

przez telefon	1	⇒ p. 2
osobiście	2	⇒ koniec wywiadu

2. Proszę podać numer telefonu:

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

3. Jaka pora dnia byłaby dla Pana/Pani najodpowiedniejsza na wywiad telefoniczny?
Można zaznaczyć kilka odpowiedzi

od 7 do 9	1
od 9 do 13	2
od 13 do 17	3
od 17 do 19	4
od 19 do 21	5

Czas trwania wywiadu (w minutach)	_ _ min.
Numer ankietera	_ _ - _ _ - _ _ _ _ _

Uwagi ankietera:

--

Karta 1

Poziom najwyższego ukończonego wykształcenia:

- 00 – bez wykształcenia
- 10 – podstawowe
- 20 – gimnazjalne
- 31 – zasadnicze zawodowe
- 34 – średnie ogólnokształcące
- 35 – średnie zawodowe
- 45 – policealne
- 55 – kolegium nauczycielskie, języków obcych lub dla pracowników służb społecznych
- 66 – licencjat lub inżynier
- 76 – magister lub równorzędny
- 86 – wyższe ze stopniem naukowym

Karta 2

Czy uważa się Pan/Pani głównie za:

- 1 – osobę pracującą
- 2 – osobę bezrobotną
- 3 – ucznia, studenta (także za osobę doksztalającą się lub na bezpłatnym stażu)
- 4 – emeryta, rencistę
- 5 – osobę trwale niezdolną do pracy
- 6 – osobę prowadzącą gospodarstwo domowe (zajmującą się domem, rodziną)
- 7 – osobę nieaktywną zawodowo z innych powodów

Karta 3

Proszę podać przybliżony poziom miesięcznych dochodów netto Pana/Pani gospodarstwa domowego uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania:

- do 1100 zł01
- 1101 – 1500 zł 02
- 1501 – 1900 zł 03
- 1901 – 2400 zł 04
- 2401 – 2900 zł 05
- 2901 – 3400 zł 06
- 3401 – 4100 zł 07
- 4101 – 5000 zł 08
- 5001 – 6500 zł 09
- 6501 zł i więcej10

Załącznik 2. Lista zmiennych występujących w badaniu kondycji gospodarstw domowych
Annex 2. List of variables in the households condition survey

Symbol zmiennej	Opis	Opis szczegółowy	Skala pomiaru zmiennej	Typ zmiennej
woj	województwo	Symbol województwa	nominalna	alfanumeryczna
mc	miesiąc	Miesiąc badania	nominalna	numeryczna
d1p3	dział 1 pytanie 3	Liczba gospodarstw domowych w mieszkaniu	ilorazowa	numeryczna
nrg	numer gospodarstwa	Numer gospodarstwa domowego	nominalna	numeryczna
d1p5	dział 1 pytanie 5	Liczba osób w gospodarstwie domowym	ilorazowa	numeryczna
d1p6	dział 1 pytanie 6	Liczba osób w gospodarstwie domowym w wieku 16 lat i więcej	ilorazowa	numeryczna
d2p1	dział 2 pytanie 1	Numer wizyty w gospodarstwie domowym	porządkowa	numeryczna
d2p2	dział 2 pytanie 2	Data wizyty w gospodarstwie domowym - dzień	nominalna	numeryczna
d2p3	dział 2 pytanie 3	Data wizyty w gospodarstwie domowym - miesiąc	nominalna	numeryczna
d2p4	dział 2 pytanie 4	Godzina wizyty w gospodarstwie domowym	nominalna	numeryczna
d2p5	dział 2 pytanie 5	Realizacja badania w gospodarstwie domowym	nominalna	alfanumeryczna
d3p1	dział 3 pytanie 1	Numer osoby	nominalna	numeryczna
d3p3	dział 3 pytanie 3	Data urodzenia - dzień urodzenia każdej z osób	nominalna	numeryczna
d3p4	dział 3 pytanie 4	Data urodzenia - miesiąc urodzenia każdej z osób	nominalna	numeryczna
d3p5	dział 3 pytanie 5	Data urodzenia - rok urodzenia każdej z osób	nominalna	numeryczna
d3p6	dział 3 pytanie 6	Płeć	nominalna	numeryczna
d3p7	dział 3 pytanie 7	Stan cywilny prawny	nominalna	numeryczna
d3p8	dział 3 pytanie 8	Czy żyje Pan/Pani w związku z osobą z tego gospodarstwa?	nominalna	numeryczna
d3p9	dział 3 pytanie 9	Poziom najwyższego ukończonego wykształcenia	nominalna	numeryczna
d3p10	dział 3 pytanie 10	Status na rynku pracy	nominalna	numeryczna
d3p11	dział 3 pytanie 11	Respondent - wyznaczenie respondent nr 1 i nr 2	nominalna	alfanumeryczna
d4p1	dział 4 pytanie 1	Respondent - wizyta u respondenta	nominalna	alfanumeryczna
d4p2	dział 4 pytanie 2	Numer wizyty u respondenta	porządkowa	numeryczna
d4p3	dział 4 pytanie 3	Data wizyty u respondenta - dzień	nominalna	numeryczna
d4p4	dział 4 pytanie 4	Data wizyty u respondenta - miesiąc	nominalna	numeryczna
d4p5	dział 4 pytanie 5	Godzina wizyty u respondenta	nominalna	numeryczna
d4p6	dział 4 pytanie 6	Realizacja wywiadu z respondentem	nominalna	alfanumeryczna
d5p1	dział 5 pytanie 1	Wykonywanie w ciągu ostatnich 7 dni jakiegokolwiek pracy przynoszącej dochód lub zarobek bądź nieodpłatne pomaganie w rodzinnej działalności gospodarczej	nominalna	numeryczna
d5p2	dział 5 pytanie 2	Posiadanie w ciągu ostatnich 7 dni pracy i jej czasowe niewykonywanie	nominalna	numeryczna
d5p3	dział 5 pytanie 3	Status zatrudnienia w głównym miejscu pracy	nominalna	numeryczna
d5p4	dział 5 pytanie 4	Wymiar czasu pracy	nominalna	numeryczna

d5p5a	dział 5 pytanie 5a	Zawód wykonywany – opis stanowiska pracy	nominalna	tekstowa
d5p5b	dział 5 pytanie 5b	Zawód wykonywany – kod wg KZiS	nominalna	alfanumeryczna
d5p5c	dział 5 pytanie 5c	Zawód wykonywany – nazwa opisowa	nominalna	tekstowa
d5p6	dział 5 pytanie 6	Samoocena statusu na rynku pracy	nominalna	numeryczna
d6p1	dział 6 pytanie 1	Ocena sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p2	dział 6 pytanie 2	Ocena sytuacji finansowej gospodarstwa domowego w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p3	dział 6 pytanie 3	Ocena sytuacji ekonomicznej kraju w ciągu ostatnich 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p4	dział 6 pytanie 4	Ocena sytuacji ekonomicznej kraju w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p5	dział 6 pytanie 5	Ocena zmian cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p5a	dział 6 pytanie 5a	Procentowy wzrost cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy	ilorazowa	numeryczna
d6p5b	dział 6 pytanie 5b	Procentowy spadek cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu ostatnich 12 miesięcy	ilorazowa	numeryczna
d6p6	dział 6 pytanie 6	Ocena zmian cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p6a	dział 6 pytanie 6a	Procentowy wzrost cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy	ilorazowa	numeryczna
d6p6b	dział 6 pytanie 6b	Procentowy spadek cen konsumenckich (towarów i usług konsumpcyjnych) w ciągu najbliższych 12 miesięcy	ilorazowa	numeryczna
d6p7	dział 6 pytanie 7	Ocena poziomu bezrobocia w kraju w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p8	dział 6 pytanie 8	Ocena możliwości obecnego dokonywania ważnych zakupów (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.)	porządkowa	numeryczna
d6p9	dział 6 pytanie 9	Ocena możliwości wydania pieniędzy na ważne zakupy (np. mebli, sprzętu elektrycznego, elektrotechnicznego, itp.) w porównaniu z ostatnimi 12 miesiącami	porządkowa	numeryczna
d6p10	dział 6 pytanie 10	Ocena możliwości oszczędzania pieniędzy biorąc pod uwagę ogólną sytuację ekonomiczną kraju	porządkowa	numeryczna
d6p11	dział 6 pytanie 11	Ocena prawdopodobieństwa zaoszczędzenia jakiegokolwiek sumy pieniędzy w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d6p12	dział 6 pytanie 12	Ocena obecnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego - wybranie najlepiej pasującego stwierdzenia	porządkowa	numeryczna
d6p13	dział 6 pytanie 13	Prawdopodobieństwo zakupu samochodu w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna

d6p14	dział 6 pytanie 14	Planowanie kupna lub budowy domu (mieszkania) w ciągu najbliższych 12 miesięcy (dla siebie, dla członka rodziny, dom letniskowy, do wynajęcia, i inne)	porządkowa	numeryczna
d6p15	dział 6 pytanie 15	Prawdopodobieństwo wystąpienia wydatków na podniesienie standardu lub remont domu (mieszkania) w ciągu najbliższych 12 miesięcy	porządkowa	numeryczna
d7p1	dział 7 pytanie 1	Dochód netto gospodarstwa domowego uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania	ilorazowa	numeryczna
d7p2	dział 7 pytanie 2	Przybliżony poziom miesięcznych dochodów gospodarstwa domowego uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania	porządkowa	numeryczna
d8p1	dział 8 pytanie 1	Sposób przeprowadzenia drugiego wywiadu za 3 miesiące	nominalna	numeryczna
d8p2	dział 8 pytanie 2	Numer telefonu respondenta do wywiadu telefonicznego	nominalna	numeryczna
d8p3	dział 8 pytanie 3	Najodpowiedniejsza pora dnia na wywiad telefoniczny	nominalna	numeryczna
d9p1	dział 9 pytanie 1	Czas trwania wywiadu	ilorazowa	numeryczna
d9p2	dział 9 pytanie 2	Numer ankietera	nominalna	alfanumeryczna
d9p3	dział 9 pytanie 3	Uwagi ankietera	nominalna	tekstowa

Załącznik 3. Klasyfikacja zawodów i specjalności stosowana w badaniu kondycji gospodarstw domowych
Annex 3. Classification of occupations and specialties used in the survey of households condition

- 1 PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY**
- 11 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni**
- 111 Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy
- 1111 Przedstawiciele władz publicznych
- 1112 Wyżsi urzędnicy administracji rządowej
- 1113 Wyżsi urzędnicy władz samorządowych
- 1114 Zawodowi działacze organizacji członkowskich
- 112 Dyrektorzy generalni i zarządzający
- 1120 Dyrektorzy generalni i zarządzający
- 12 Kierownicy do spraw zarządzania i handlu**
- 121 Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania
- 1211 Kierownicy do spraw finansowych
- 1212 Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
- 1213 Kierownicy do spraw strategii i planowania
- 1219 Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani
- 122 Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju
- 1221 Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży
- 1222 Kierownicy do spraw reklamy i public relations
- 1223 Kierownicy do spraw badań i rozwoju
- 13 Kierownicy do spraw produkcji i usług**
- 131 Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie
- 1311 Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie
- 1312 Kierownicy produkcji w zakładach akwakultury i rybołówstwie
- 132 Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji
- 1321 Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
- 1322 Kierownicy w górnictwie
- 1323 Kierownicy do spraw budownictwa
- 1324 Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
- 133 Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
- 1330 Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych
- 134 Kierownicy / Dyrektorzy w instytucjach usług wyspecjalizowanych
- 1341 Kierownicy w instytucjach opieki nad dziećmi
- 1342 Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej
- 1343 Kierownicy w instytucjach opieki nad osobami starszymi
- 1344 Kierownicy w instytucjach pomocy społecznej
- 1345 Kierownicy w instytucjach edukacyjnych
- 1346 Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
- 1349 Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 14 Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych**
- 141 Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie
- 1411 Kierownicy w hotelarstwie

- 1412 Kierownicy w gastronomii
- 142 Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego
- 1420 Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
- 143 Kierownicy do spraw innych typów usług
- 1431 Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki
- 1439 Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani

2 SPECJALIŚCI

21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych

- 211 Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi
- 2111 Fizycy i astronomowie
- 2112 Meteorolodzy
- 2113 Chemicy
- 2114 Specjaliści nauk o Ziemi
- 212 Matematycy, aktuariusze i statystycy
- 2120 Matematycy, aktuariusze i statystycy
- 213 Specjaliści nauk biologicznych i dziedzin pokrewnych
- 2131 Biologdy i pokrewni
- 2132 Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
- 2133 Specjaliści do spraw ochrony środowiska
- 214 Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)
- 2141 Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
- 2142 Inżynierowie budownictwa
- 2143 Inżynierowie inżynierii środowiska
- 2144 Inżynierowie mechanicy
- 2145 Inżynierowie chemicy i pokrewni
- 2146 Inżynierowie górnictwa i metalurgii
- 2149 Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani
- 215 Inżynierowie elektrotechnologii
- 2151 Inżynierowie elektrycy
- 2152 Inżynierowie elektronicy
- 2153 Inżynierowie telekomunikacji
- 216 Architekci, geodeci i projektanci
- 2161 Architekci
- 2162 Architekci krajobrazu
- 2163 Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
- 2164 Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego
- 2165 Kartografowie i geodeci
- 2166 Projektanci grafiki i multimediiów
- 22 Specjaliści do spraw zdrowia**
- 221 Lekarze
- 2211 Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
- 2212 Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
- 222 Pielęgniarki

- 2221 Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- 2222 Pielęgniarki z tytułem specjalisty
- 223 Położne
- 2231 Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- 2232 Położne z tytułem specjalisty
- 224 Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego
- 2240 Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego
- 225 Lekarze weterynarii
- 2251 Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- 2252 Lekarze weterynarii specjaliści
- 226 Lekarze dentyści
- 2261 Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia
- 2262 Lekarze dentyści specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)
- 227 Diagnosty laboratoryjni
- 2271 Diagnosty laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- 2272 Diagnosty laboratoryjni specjaliści
- 228 Farmaceuci
- 2281 Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
- 2282 Farmaceuci specjaliści
- 229 Inni specjaliści ochrony zdrowia
- 2291 Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
- 2292 Fizjoterapeuci
- 2293 Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia
- 2294 Audiofonolodzy i logopedzi
- 2295 Optometryści
- 2299 Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani
- 23 Specjaliści nauczania i wychowania**
- 231 Nauczyciele akademicy
- 2310 Nauczyciele akademicy
- 232 Nauczyciele kształcenia zawodowego
- 2320 Nauczyciele kształcenia zawodowego
- 233 Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
- 2330 Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
- 234 Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
- 2341 Nauczyciele szkół podstawowych
- 2342 Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka
- 235 Inni specjaliści nauczania i wychowania
- 2351 Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania
- 2352 Nauczyciele szkół specjalnych
- 2353 Lektorzy języków obcych
- 2354 Nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych
- 2355 Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych
- 2356 Instruktorzy technologii informatycznych

- 2359 Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani
- 24 Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania**
- 241 Specjaliści do spraw finansowych
- 2411 Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości
- 2412 Doradcy finansowi i inwestycyjni
- 2413 Analitycy finansowi
- 242 Specjaliści do spraw administracji i zarządzania
- 2421 Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji
- 2422 Specjaliści do spraw administracji i rozwoju
- 2423 Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi
- 2424 Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr
- 243 Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations
- 2431 Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
- 2432 Specjaliści do spraw public relations
- 2433 Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
- 2434 Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych
- 244 Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
- 2440 Specjaliści do spraw rynku nieruchomości
- 25 Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych**
- 251 Analitycy systemów komputerowych i programiści
- 2511 Analitycy systemów komputerowych
- 2512 Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
- 2513 Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów
- 2514 Programiści aplikacji
- 2519 Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
- 252 Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych
- 2521 Projektanci i administratorzy baz danych
- 2522 Administratorzy systemów komputerowych
- 2523 Specjaliści do spraw sieci komputerowych
- 2529 Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 26 Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury**
- 261 Specjaliści z dziedziny prawa
- 2611 Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
- 2612 Sędziowie
- 2619 Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani
- 262 Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy
- 2621 Archiwiści i muzealnicy
- 2622 Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją
- 263 Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych
- 2631 Ekonomiści
- 2632 Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych
- 2633 Filozofowie, historycy i politolodzy
- 2634 Psycholodzy i pokrewni

- 2635 Specjaliści do spraw społecznych
- 2636 Duchowni i osoby konsekrowane
- 264 Literaci, dziennikarze i filolodzy
- 2641 Literaci i inni autorzy tekstów
- 2642 Dziennikarze
- 2643 Filolodzy i tłumacze
- 265 Twórcy i artyści
- 2651 Artyści plastycy
- 2652 Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy
- 2653 Choreografowie i tancerze
- 2654 Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni
- 2655 Aktorzy
- 2656 Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni
- 2659 Twórcy i artyści gdzie indziej niesklasyfikowani
- 3 TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL**
- 31 Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych**
- 311 Technicy nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
- 3111 Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni
- 3112 Technicy budownictwa
- 3113 Technicy elektrycy
- 3114 Technicy elektroniki i pokrewni
- 3115 Technicy mechanicy
- 3116 Technicy technologii chemicznej i pokrewni
- 3117 Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni
- 3118 Kreślarze
- 3119 Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 312 Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym i budownictwie oraz osoby dozoru ruchu w górnictwie
- 3121 Osoby dozoru ruchu w górnictwie
- 3122 Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
- 3123 Mistrzowie produkcji w budownictwie
- 313 Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych
- 3131 Operatorzy urządzeń energetycznych
- 3132 Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
- 3133 Kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym
- 3134 Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu
- 3135 Kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych
- 3139 Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 314 Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności
- 3141 Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
- 3142 Technicy rolnictwa i pokrewni
- 3143 Technicy leśnictwa
- 3144 Technicy technologii żywności
- 315 Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa (z wyłączeniem sił zbrojnych)

- 3151 Pracownicy służb technicznych żeglugi
- 3152 Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni
- 3153 Piloci statków powietrznych i personel pokrewny
- 3154 Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny
- 3155 Technicy urzędów ruchu lotniczego
- 32 Średni personel do spraw zdrowia**
- 321 Technicy medyczni i farmaceutyczni
- 3211 Operatorzy aparatury medycznej
- 3212 Technicy analityki medycznej
- 3213 Technicy farmaceutyczni
- 3214 Technicy medyczni i dentyści
- 322 Dietetycy i żywieniowcy
- 3220 Dietetycy i żywieniowcy
- 323 Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
- 3230 Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
- 324 Technicy weterynarii
- 3240 Technicy weterynarii
- 325 Inny średni personel do spraw zdrowia
- 3251 Asystenci dentyści
- 3252 Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia
- 3253 Optycy okularowi
- 3254 Technicy fizjoterapii i masażyści
- 3255 Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp
- 3256 Ratownicy medyczni
- 3259 Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
- 33 Średni personel do spraw biznesu i administracji**
- 331 Średni personel do spraw finansowych
- 3311 Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
- 3312 Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni
- 3313 Księgowi
- 3314 Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych
- 3315 Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
- 332 Agenci i pośrednicy handlowi
- 3321 Agenci ubezpieczeniowi
- 3322 Przedstawiciele handlowi
- 3323 Zaopatrzeniowcy
- 3324 Pośrednicy handlowi
- 333 Pośrednicy usług biznesowych
- 3331 Spedytorzy i pokrewni
- 3332 Organizatorzy konferencji i imprez
- 3333 Pośrednicy pracy i zatrudnienia
- 3334 Agenci i administratorzy nieruchomości
- 3339 Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani

- 334 Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani
- 3341 Kierownicy biura
- 3342 Sekretarze prawni
- 3343 Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
- 3344 Sekretarze medyczni i pokrewni
- 335 Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru
- 3351 Funkcjonariusze celni i ochrony granic
- 3352 Urzędnicy do spraw podatków
- 3353 Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych
- 3354 Urzędnicy organów udzielających licencji
- 3355 Policjanci
- 3356 Funkcjonariusze służby więziennej
- 3357 Funkcjonariusze służb specjalnych
- 3359 Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani
- 34 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny**
- 341 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii
- 3411 Średni personel z dziedziny prawa i pokrewny
- 3412 Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
- 3413 Pracownicy z zakresu działalności religijnej
- 342 Sportowcy, trenerzy i zawody pokrewne
- 3421 Sportowcy i dżokeje
- 3422 Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi
- 3423 Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
- 343 Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej
- 3431 Fotografowie
- 3432 Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni
- 3433 Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
- 3434 Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych
- 3435 Aktorzy cyrkowi i pokrewni
- 3436 Muzycy i pokrewni
- 3437 Tancerze
- 3439 Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany
- 35 Technicy informatycy**
- 351 Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych
- 3511 Operatorzy urządzeń teleinformatycznych
- 3512 Technicy wsparcia informatycznego i technicznego
- 3513 Operatorzy sieci i systemów komputerowych
- 3514 Technicy sieci internetowych
- 352 Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych
- 3521 Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku
- 3522 Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
- 4 PRACOWNICY BIUROWI**

- 41 Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni**
- 411 Pracownicy obsługi biurowej
- 4110 Pracownicy obsługi biurowej
- 412 Sekretarki (ogólne)
- 4120 Sekretarki (ogólne)
- 413 Operatorzy urządzeń biurowych
- 4131 Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu
- 4132 Operatorzy wprowadzania danych
- 42 Pracownicy obsługi klienta**
- 421 Pracownicy obrotu pieniężnego
- 4211 Kasjerzy bankowi i pokrewni
- 4212 Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni
- 4213 Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych
- 4214 Windykatorzy i pokrewni
- 422 Pracownicy do spraw informowania klientów
- 4221 Konsultanci i inni pracownicy biur podróży
- 4222 Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
- 4223 Operatorzy centrali telefonicznych
- 4224 Recepcjoniści hotelowi
- 4225 Pracownicy biur informacji
- 4226 Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)
- 4227 Ankieterzy
- 43 Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej**
- 431 Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych
- 4311 Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości
- 4312 Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń
- 4313 Pracownicy obsługi płatcowej
- 432 Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu
- 4321 Magazynierzy i pokrewni
- 4322 Planiści produkcyjni
- 4323 Pracownicy do spraw transportu
- 44 Pozostali pracownicy obsługi biura**
- 441 Pozostali pracownicy obsługi biura
- 4411 Pomocnicy biblioteczni
- 4412 Listonosze i pokrewni
- 4413 Kodowacze, korektorzy i pokrewni
- 4414 Technicy archiwisti i pokrewni
- 4415 Pracownicy działów kadr
- 4419 Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
- 5 PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY**
- 51 Pracownicy usług osobistych**
- 511 Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy
- 5111 Stewardzi

- 5112 Konduktorzy i pokrewni
- 5113 Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
- 512 Kucharze
- 5120 Kucharze
- 513 Kelnerzy i barmani
- 5131 Kelnerzy
- 5132 Barmani
- 514 Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni
- 5141 Fryzjerzy
- 5142 Kosmetyczki i pokrewni
- 515 Gospodarze obiektów
- 5151 Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
- 5152 Pracownicy usług domowych
- 5153 Gospodarze budynków
- 516 Pozostali pracownicy usług osobistych
- 5161 Astrologi, wróżbici i pokrewni
- 5162 Osoby do towarzystwa
- 5163 Pracownicy zakładów pogrzebowych
- 5164 Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami
- 5165 Instruktorzy nauki jazdy
- 5169 Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 52 Sprzedawcy i pokrewni**
- 521 Sprzedawcy uliczni i bazarowi
- 5211 Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
- 5212 Uliczni sprzedawcy żywności
- 522 Pracownicy sprzedaży w sklepach
- 5221 Właściciele sklepów
- 5222 Kierownicy sprzedaży w marketach
- 5223 Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)
- 523 Kasjerzy i sprzedawcy biletów
- 5230 Kasjerzy i sprzedawcy biletów
- 524 Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni
- 5241 Modelki i modele
- 5242 Demonstratorzy wyrobów
- 5243 Agenci sprzedaży bezpośredniej
- 5244 Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej
- 5245 Sprzedawcy w stacji paliw
- 5246 Wydawcy posiłków
- 5249 Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- 53 Pracownicy opieki osobistej i pokrewni**
- 531 Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli
- 5311 Opiekunowie dziecięcy
- 5312 Asystenci nauczycieli

- 532 Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni
- 5321 Pomocniczy personel medyczny
- 5322 Pracownicy domowej opieki osobistej
- 5329 Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani

54 Pracownicy usług ochrony

- 541 Pracownicy usług ochrony
- 5411 Strażacy
- 5412 Strażnicy w zakładach dla nieletnich
- 5413 Pracownicy ochrony osób i mienia
- 5419 Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani

6 ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY

61 Rolnicy produkcji towarowej

- 611 Rolnicy produkcji roślinnej
- 6111 Rolnicy upraw polowych
- 6112 Sadownicy
- 6113 Ogrodnicy
- 6114 Rolnicy upraw mieszanych
- 612 Hodowcy zwierząt
- 6121 Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych
- 6122 Hodowcy drobiu
- 6123 Pszczelarze i hodowcy jedwabników
- 6129 Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani
- 613 Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej
- 6130 Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej

62 Leśnicy i rybacy

- 621 Robotnicy leśni i pokrewni
- 6210 Robotnicy leśni i pokrewni
- 622 Rybacy
- 6221 Hodowcy ryb
- 6222 Rybacy śródlądowi
- 6223 Rybacy morscy

63 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby

- 631 Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby
- 6310 Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby
- 632 Hodowcy zwierząt pracujący na własne potrzeby
- 6320 Hodowcy zwierząt pracujący na własne potrzeby
- 633 Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
- 6330 Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
- 634 Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
- 6340 Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby

7 ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY

71 Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)

- 711 Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni

- 7111 Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
- 7112 Murarze i pokrewni
- 7113 Robotnicy obróbki kamienia
- 7114 Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
- 7115 Cieśle i stolarze budowlani
- 7116 Robotnicy budowy dróg
- 7117 Monterzy budownictwa wodnego
- 7119 Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- 712 Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni
- 7121 Dekarze
- 7122 Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
- 7123 Tynkarze i pokrewni
- 7124 Monterzy izolacji
- 7125 Szklarze
- 7126 Hydraulicy i monterzy rurociągów
- 7127 Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
- 7129 Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
- 713 Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
- 7131 Malarze budowlani i pokrewni
- 7132 Lakiernicy
- 7133 Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni
- 72 Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni**
- 721 Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni
- 7211 Formierze odlewniczy i pokrewni
- 7212 Spawacze i pokrewni
- 7213 Blacharze
- 7214 Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
- 7215 Takielarze i monterzy konstrukcji linowych
- 722 Kowale, ślusarze i pokrewni
- 7221 Kowale i operatorzy pras kuźniczych
- 7222 Ślusarze i pokrewni
- 7223 Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni
- 7224 Szlifierze narzędzi i polerowacze metali
- 723 Mechanicy maszyn i urządzeń
- 7231 Mechanicy pojazdów samochodowych
- 7232 Mechanicy statków powietrznych i pokrewni
- 7233 Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych
- 7234 Mechanicy rowerów i pokrewni
- 73 Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni**
- 731 Rzemieślnicy
- 7311 Mechanicy precyzyjni
- 7312 Monterzy instrumentów muzycznych
- 7313 Jubilerzy, złotnicy i pokrewni

- 7314 Ceramicy i pokrewni
- 7315 Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła
- 7316 Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni
- 7317 Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów
- 7318 Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów
- 7319 Rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
- 732 Robotnicy poligraficzni
- 7321 Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku
- 7322 Drukarze
- 7323 Introligatorzy i pokrewni
- 74 Elektrycy i elektronicy**
- 741 Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy
- 7411 Elektrycy budowlani i pokrewni
- 7412 Elektromechanicy i elektromonterzy
- 7413 Monterzy linii elektrycznych
- 742 Monterzy-elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych
- 7421 Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych
- 7422 Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
- 75 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni**
- 751 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni
- 7511 Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
- 7512 Piekarze, cukiernicy i pokrewni
- 7513 Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich
- 7514 Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
- 7515 Klasyfikatorzy żywności i pokrewni
- 752 Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni
- 7521 Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
- 7522 Stolarze meblowi i pokrewni
- 7523 Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
- 753 Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni
- 7531 Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni
- 7532 Konstruktorzy i krojczowie odzieży
- 7533 Szwaczki, hafciarki i pokrewni
- 7534 Tapicerzy i pokrewni
- 7535 Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni
- 7536 Obuwnicy i pokrewni
- 7537 Kaletnicy, rymarze i pokrewni
- 754 Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni
- 7541 Nurkowie
- 7542 Strzałowi i pokrewni
- 7543 Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych
- 7544 Robotnicy zwalczania szkodników i chwastów
- 7549 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani

- 8 OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ**
- 81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych**
- 811 Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni
- 8111 Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni
- 8112 Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin
- 8113 Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
- 8114 Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
- 812 Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu
- 8121 Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali
- 8122 Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok
- 813 Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych
- 8131 Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
- 8132 Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów
- 814 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych
- 8141 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
- 8142 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
- 8143 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych
- 815 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych
- 8151 Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni
- 8152 Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich
- 8153 Operatorzy maszyn do szycia
- 8154 Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
- 8155 Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór
- 8156 Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni
- 8157 Operatorzy maszyn do prania
- 8159 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 816 Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
- 8160 Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
- 817 Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru
- 8171 Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
- 8172 Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna
- 818 Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych
- 8181 Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych
- 8182 Maszyniści kotłów parowych i pokrewni
- 8183 Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek
- 8189 Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
- 82 Monterzy**
- 821 Monterzy
- 8211 Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych
- 8212 Monterzy sprzętu elektrycznego
- 8213 Monterzy sprzętu elektronicznego
- 8219 Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani

83 Kierowcy i operatorzy pojazdów

- 831 Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni
- 8311 Maszyniści kolejowi i metra
- 8312 Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni
- 832 Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli
- 8321 Kierowcy motocykli
- 8322 Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych
- 833 Kierowcy ciężarówek i autobusów
- 8331 Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
- 8332 Kierowcy samochodów ciężarowych
- 834 Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni
- 8341 Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
- 8342 Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
- 8343 Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
- 8344 Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych
- 835 Marynarze i pokrewni
- 8350 Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)

9 PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE**91 Pomoce domowe i sprzątaczk**

- 911 Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe
- 9111 Pomoce domowe i sprzątaczk
- 9112 Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne
- 912 Myjący pojazdy, szyby, praczk i inni sprzątacze
- 9121 Praczk ręczne i prasowacze
- 9122 Czyściciele pojazdów
- 9123 Zmywacze okien
- 9129 Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątan

92 Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie

- 921 Robotnicy wykonujący prace proste w rolnictwie, leśnictwie i rybactwie
- 9211 Robotnicy wykonujący proste prace polowe
- 9212 Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
- 9213 Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt
- 9214 Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
- 9215 Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie
- 9216 Robotnicy wykonujący prace proste w rybołówstwie i zakładach akwakultury

93 Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie

- 931 Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie i budownictwie
- 9311 Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach
- 9312 Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
- 9313 Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
- 932 Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle
- 9321 Ręczni pakowacze i znakowacze
- 9329 Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani

- 933 Robotnicy wykonujący prace proste w transporcie i proste prace magazynowe
- 9331 Prowadzący pojazdy napędzane siłą mięśni
- 9332 Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
- 9333 Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów
- 9334 Układacze towarów na półkach
- 94 Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowywaniem posiłków**
- 941 Pracownicy wykonujący prace proste związane z przygotowywaniem posiłków
- 9411 Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
- 9412 Pomoce kuchenne
- 95 Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach**
- 951 Pracownicy świadczący usługi na ulicach
- 9510 Pracownicy świadczący usługi na ulicach
- 952 Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)
- 9520 Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)
- 96 Ładowacze nieczystości i inni pracownicy wykonujący prace proste**
- 961 Ładowacze nieczystości i pokrewni
- 9611 Ładowacze nieczystości
- 9612 Sortowacze odpadów
- 9613 Zamiatacze i pokrewni
- 962 Inni pracownicy wykonujący prace proste
- 9621 Gońcy, bagażowi i pokrewni
- 9622 Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste
- 9623 Odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów
- 9629 Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
- 0 SIŁY ZBROJNE**
- 01 Oficerowie sił zbrojnych**
- 011 Oficerowie sił zbrojnych
- 0110 Oficerowie sił zbrojnych
- 02 Podoficerowie sił zbrojnych**
- 021 Podoficerowie sił zbrojnych
- 0210 Podoficerowie sił zbrojnych
- 03 Żołnierze szeregowi**
- 031 Żołnierze szeregowi
- 0310 Żołnierze szeregowi